

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

[ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ-ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΑ-ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ]

ΔΗΜΟΣΙΑΙ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΕΙΣ.

“Όταν ιδιώτης αγοράζη ή πωλή, τὸ ἀτομικὸν συμφέρον αὐτοῦ εἶναι δραστήριος ὁδηγὸς εἰς εὑρεσιν τῶν καλλιτέρων ὄρων τῆς συναλλαγῆς του. Θὰ μελετήσῃ τὰς ἀσφαλεστέρας ἐσόδους τοῦ θέματος, καὶ θὰ ἀποταθῇ εἰς τὰς εὐλογωτέρας τιμὰς. “Όταν ὅμως ὀργανισμὸς τις πολλῶν ἀνθρώπων ὁμοῦ, ἑταιρία, κοινότης, δῆμος, ἢ Κράτος πρόκειται νὰ ἀγοράσῃ ἢ νὰ πωλήσῃ, τὸ γενικὸν συμφέρον αὐτοῦ δὲν ἔχει τὴν αὐτὴν πρὸς τὸ ἀτομικὸν συμφέρον ἔντασιν. Ἄπ’ ἐναντίας χίλιαι περιστάσεις ὑπονομεύουσι τοῦ γενικοῦ συμφέροντος τὴν λειτουργίαν, κατὰ τῆς ὁποίας συνωμοτοῦσιν ἀφ’ ἑνὸς αἱ παντοειδῆς ἀμέλειαι, ἐκεῖ ὅπου τὸ ἰδιαιτέρον συμφέρον δὲν ἐμπνέει, καὶ ἀφ’ ἑτέρου τὰ δίκην παρασίτου φύσμενα παρ’ ἐκάστω γενικῶ συμφέροντι πολυάριθμα ἰδιωτικά. Τότε δὲν ὑπάρχει ἄλλη ἐγγύησις διὰ τοὺς ἐκτεθέντας κοινοτικούς ὀργανισμοὺς παρὰ τὸν συναγωνισμὸν καὶ τὴν δημοσιότητα. Ἐντεῦθεν παρατηροῦμεν, ὅτι βαθμηδὸν παρ’ ὅλοις τοῖς πεπολιτισμένοις ἔθνεσιν ἐμορφώθη εἰς πολιτικὸν ἀξίωμα ἡ ἐπὶ δημοσίῳ συναγωνισμῶ κατακύρωσις τῶν ἀγοραπωλησιῶν, μισθώσεων καὶ ἐν γένει τῶν μετεχουσῶν οικονομικῆς σημασίας παραχωρήσεων τῆς ἐπικρατείας καὶ κατ’ ἀκολουθίαν τῶν ὑποδεστέρων ὀργανισμῶν. “Όσον δὲ κανονικωτέρα καὶ ἑλευθερωτέρα εἶναι ἡ πολιτεία, τόσον καὶ ἡ ἀρχὴ αὐτῆς λειτουργεῖ γενικώτερον καὶ μᾶλλον ἀπροσκόπτως, χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ ἐκλείψωσιν ἐντελῶς αἱ εἰς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν παρομαρτοῦσαι ἀδυναμίαι, αἵτινες πάντοτε ἀποτελοῦσιν ἓνα τῶν κυριωτέρων παραγόντων τῆς κοινωνικῆς ζωῆς.

Εἰς κατάρτισιν τῶν δημοσίων κατακυρώσεων κυριωτάτην ἔχει ἀποστολὴν ἡ μέθοδος τῆς πλειοδοσίας καὶ τῆς μειοδοσίας. Ἡ πλειοδοσία ἀφορᾷ τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς ἡ ἐπικράτεια πρόκειται νὰ λάβῃ χρήματα κατὰ συνέπειαν συναλλαγῆς ἐφ' ἣ ἴδιδε τὸ πρᾶγμα. Ἡ μειοδοσία ἀπ' ἐναντίας ἀφορᾷ εἰς τὰς συναλλαγὰς τῆς ἐπικρατείας ἐκείνας καθ' ἃς πρόκειται αὐτὴ νὰ δώσῃ χρήματα καὶ νὰ λάβῃ πρᾶγμα. Ἡ πώλησις ἀκινήτων, κινήτων, φόρων τῆς ἐπικρατείας θὰ γείνη διὰ πλειοδοσίας ἐκείνων οἱ ὅποιοι θέλουσι νὰ συναγωνισθῶσιν εἰς τὴν ἀγορὰν αὐτῶν. Ἡ ἀγορὰ εἰδῶν χρησιμευόντων εἰς τὴν ἐπικράτειαν ἢ ἡ ἐκτέλεσις ἐπιχειρήσεων δημοσίων θὰ γείνη διὰ μειοδοσίας ἐκείνων οἵτινες θέλουσι νὰ συναγωνισθῶσιν εἰς τὴν πώλησιν αὐτῶν. Ἐν τούτοις ὁ συναγωνισμὸς τόσον ἐπὶ τῆς πλειοδοσίας ὅσον καὶ ἐπὶ τῆς μειοδοσίας δὲν ἀποτείνεται πάντοτε εἰς τὸ ζήτημα τῆς τιμῆς, διότι δυνατόν νὰ ἀφορᾷ κυρίως εἰς ἄλλας διαπραγματεύσεως ἐπόψεις. Οὕτως ἐπὶ παραχωρήσεως σιδηροδρόμου δυνατόν τὰ περι τὰς τιμὰς νὰ κανονίζονται ἐν δημοσίῳ προγράμματι προηγουμένως καὶ νὰ καλῶνται οἱ περι τὴν ἐπιδίκασιν τῆς παραχωρήσεως συναγωνιστὰ εἰς μόνον τὸν προσδιορισμὸν τῆς διαρκείας τῆς παραχωρήσεως. Τότε ὁ κύριος ἀγὼν περιστρέφεται μεταξὺ τῶν προτεινόντων πλεῖστα καὶ τῶν προτεινόντων ἐλάσσονα ἔτη.

Ἡ διαρρύθμισις τῶν δημοσίων κατακυρώσεων, τόσον ἐπὶ πλειοδοσία ὅσον καὶ ἐπὶ μειοδοσία, ἐνεργεῖται εἴτε ἐρχομένων τῶν συναγωνιστῶν ἐν ὠρισμένη ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν τόπον ἐν ᾧ ὑπερθεματίζουσι ἐπὶ πλέον ἢ ἔλαττον κατὰ τὰς περιστάσεις, εἴτε πεμπόντων τῶν συναγωνιστῶν ἐν ἐνσφραγίστοις ἐπιστολαῖς τὰς προσφορὰς αὐτῶν. Ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ὁ τελευταῖος ὑπερθεματιστὴς νικᾷ τοὺς προηγουμένους, πρὸς εὔρεσιν δὲ τοῦ τελευταίου προσδιορίζεται χρονικὸν διάστημα, τὸ ὅποσον κλείει ἢ τὸ συνήθες μέτρον τοῦ χρόνου, ἢ ὅπως ἐν Γαλλίᾳ, ἡ τελευταία λάμ-

φισ τῶν διαδοχικῶς ἀναπτομένων κηρίων. Ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει ἕκαστος τῶν συναγωνιζομένων δὲν ἔχει παρὰ μίαν φωνὴν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἔγραψεν ἐν τῇ πρὸς τὴν δημοσίαν ἀρχὴν τῆς κατακυρώσεως παραδοθείσῃ κατὰ τὸ ὀρισθὲν χρονικὸν διάστημα ἐνσφραγίστῳ ἐπιστολῇ αὐτοῦ. Ἐν ὠρισμένη ἡμέρᾳ ἡ δημοσία ἀρχὴ ἀνοίγει ὅλας τὰς ἐπιστολάς, αἵτινες ἀναγινώσκονται μεγαλοφώνως εἰς ἐπήκοον τῶν συναγωνιζόντων (ἂν παρευρίσκωνται), μεταξὺ δὲ αὐτῶν νικᾷ ἐπὶ πλειοδοσίας μὲν ὁ πλεῖονα, ἐπὶ μειοδοσίας δὲ ὁ ἐλάσσονα προσενεγκών.

Μεταξὺ τῶν δύο τούτων μεθόδων, τῆς διὰ λαμπάδων ἢ τοι καὶ τῆς δι' ἐνσφραγίστων ἐπιστολῶν συζητεῖται ἡ καλλιτέρα καὶ ὠφελιμωτέρα διὰ τὴν δημοσίαν διοίκησιν. Ἐπὶ τῆς διὰ λαμπάδων ἢ διοίξεις δύναται νὰ ἐπιτύχῃ μείζονα συναγωνισμὸν ἕνεκα τῆς θέρμης καὶ τῆς ζωηρότητος τοῦ ἀγῶνος, τὸν ὅποτον γεννᾷ ἡ προσωπικὴ τῶν ἀγωνιζομένων παρουσία. Ἐν τούτοις ἀφ' ἑτέρου ἔχει καὶ ἡ προσωπικὴ παρουσία τῶν ἐρχομένων νὰ συναλλαγῶσιν ἐπόψεις τινὰς δυσχερεῖς διὰ τὴν δημοσίαν διοίκησιν, διότι ἐπὶ τέλους δύναται καὶ ἡ συναγωνιστικὴ ζωηρότης νὰ καταπέσῃ ἀπὸ διαφόρων τῆς συναντήσεως λόγων, καὶ περαιτέρω ἔτι νὰ προκύψῃ συνενόησις μεταξὺ τῶν συναγωνιζομένων ἀντικρου τῶν συμφερόντων τῆς ἐπικρατείας, ὅσάκις μάλιστα πρόκειται περὶ συναγωνιστῶν τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν δι' ἐνσφραγίστων ἐπιστολῶν συναγωνισμὸν, στήριζεται οὗτος ἐπὶ ψυχροτέρων ὑπολογισμῶν τῶν ἀγωνιζομένων, ὑπόκειται δὲ ὀλιγώτερον εἰς τὰς συνεπειὰς τῶν συνεννοήσεων των, μολονότι καὶ ἡ μέθοδος αὐτὴ δὲν εἶναι ἐντελῶς ἀπὸ πηλαγμένη τοῦ τοιοῦτου σκοπέλου. Πρέπει ἐν τούτοις νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ κατὰ τὴν τελευταίαν στιγμὴν ἔλειψις προσωπικῆς γνώσεως τῶν συναγωνιζομένων, ὅσον ἀφορᾷ τὰς προσφορὰς αὐτῶν, ἀφαιρεῖ ἐκ τῶν τοιοῦτων συναγωνισμῶν τὴν ἐλαστικότητα ἐφ' ἣ ἕκαστος ἠδύνατο νὰ προχωρήσῃ

πλειότερον εἰς τὴν ὑπρεθεμάτισιν τοῦ συμφέροντος του. — Ὅπως καὶ ἂν ἔχη, μεταξὺ τῶν ἐκτεθεισῶν μεθόδων ἢ διὰ προσωπικοῦ συναγωνισμοῦ ἀρμόζει μᾶλλον εἰς τὰς κατακυρώσεις τῶν μικρῶν συναλλαγῶν, καὶ ἢ διὰ τῶν ἐνσφραγίστων ἐπιστολῶν εἰς τὰς κατακυρώσεις τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων, ἐν αἷς ὁ ἀριθμὸς τῶν συναγωνιζομένων εἶναι πάντοτε μικρότερος.

Πρὸς ἀποσόβησιν τῶν ἐλαττωμάτων, τὰ ὅποια ἐν ἑκατέρᾳ τῶν μεθόδων ὑπάρχουσι, λαμβάνονται διάφοροι προφυλάξεις, 1) προσδιοριζομένου ὑπὸ τῆς δημοσίας διοικήσεως ἐκ προοιμίων ἀνωτέρου τινος ἢ κατωτέρου κατὰ τὰς περιστάσεις ὄρου, 2) ἐπιφυλαττομένης τῆς ὀριστικῆς ἐγκρίσεως ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ καὶ τῆς ἐπὶ τῇ κρίσει τούτου ἐπαναλήψεως τῶν συναγωνισμῶν, 3) κοινοποιουμένου διὰ τῆς περὶ συναγωνισμοῦ προκηρύξεως, ὅτι καὶ μετὰ τὴν λήξιν τῆς προθεσμίας τῆς κατακυρώσεως εἶναι δεκταὶ ἐπὶ ὀρισμένον ἀριθμὸν ἡμερῶν νέαι προτάσεις, παριστῶσαι κατ' ἐλάχιστον ὠφέλειαν τῆς ἐπικρατείας κατὰ τεταγμένον τόσον τοῖς 0/0. Πᾶσα ἢ τοιαύτη πρόνοια δικαιολογεῖται ἀπὸ τῶν μεγάλων συμφερόντων, τὰ ὅποια ἀφορᾷ. Δέον ὅμως νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι ἔχει καὶ τὴν κακίην τῆς ἔποψιν ἢ ὑπερβολικῆ περιπλοκῆ τῶν ὄρων, μάλιστα ὅταν ἀπολήγη εἰς τὴν φυγάδευσιν μεγάλου ἀριθμοῦ συναγωνιστῶν. Ἡ πρόνοια δὲ ἵνα οὗτοι προκαταθέτωσι χρηματικὰ εἰς ἐγγύησιν ποσὰ, μεταβάλλεται εἰς σημαντικὴν δυσχέρειαν, ἂν τὸ ὀριζόμενον ποσὸν εἶναι ὑπερβολικὸν ἢ ὑπὸ βαρεῖς ὄρους διατετυπωμένον.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΠΕΡΙ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚῆ ΕΠΙΣΤΗΜΗ (*).

Ἐὰν ποιήσωμεν ἀρχὴν τῆς λύσεως τοῦ προκειμένου θέματος ἀπὸ τῆς ἐννοίας καὶ τοῦ περιεχομένου τοῦ νομοθετι-

(*) Ἴδε συνέχειαν ἐν φύλ. 121 Οἰκονομικῆς Ἐπιθεωρήσεως σελ. 10.

κοῦ διοικητικοῦ δικαίου, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὀφείλομεν νὰ ποιήσωμεν τὴν ἐξῆς ἐξήγησιν. Δὲν πρόκειται ἐνταῦθα νὰ προτάξωμεν τυπικὴν τινὰ ἐννοίαν μετὰ τινος οἰοῦδήποτε τυπικοῦ ὀρισμοῦ, καθ' ὅσον δύναται μάλιστα ἀδιάφορον νὰ ᾔηται, ἂν ἡ σχετικὴ ἐννοία εἶναι ὀρθή. Τὸ ἐξῆς μόνον πρέπει νὰ βεβαιωθῇ.

Ὅτι ὠνομάσαμεν ἰδέαν τῆς διοικήσεως ὑπερτέραν, μετὰ τῶν θεμελιωδεδεσμάτων τοῦ ἠθικοῦ καὶ ἐπιστημονικοῦ βίου στοιχείων συνδεδεμένην, ἀντιτίθεται τὸ μὲν ὡς ἀόριστόν τι, τὸ δὲ ὡς ξένον πρὸς τοὺς μεγάλους ἐπιστημονικοὺς κύκλους, ὧν ἡ σημασία καὶ βαθεῖα ἐννοία καθιερώθη ἤδη διὰ τῆς ἐργασίας πολλῶν αἰώνων, καὶ οἵτινες παρίστανται ὡς ἐσωτερικῶς ἐπεξεργασμένα συστήματα καὶ αὐτοτελεῖς ἐννοιαί. Πάντες γνωρίζομεν ὁποῖαν ἀξίαν ἔχουσι καὶ τί δύναται ὡς πρὸς ἡμᾶς καὶ τὸν πραγματικὸν καὶ πνευματικὸν ἡμῶν βίον αἱ ἐξῆς μεγάλαι ἐννοιαί: ἡ ἠθικὴ ἰδέα τῆς προσωπικότητος, ἡ ἰδέα τοῦ πολιτισμοῦ, ἡ ἐννοία τῆς πολιτείας, ἡ ἐννοία τοῦ δικαίου. Οὐδεὶς ποτε θὰ ἀμφισβητήσῃ εἰς ταύτας πάσας καὶ τὰς συναφεῖς αὐτῶν ἐννοίας τὸ ὕψιστον αὐτῶν δικαίωμα. Ἐὰν λοιπὸν ἀπαιτήσωμεν νῦν νέος τις κύκλος γνώσεων νὰ λάβῃ ἴσην σημασίαν, καὶ νὰ ἐνασχῆται τὴν αὐτὴν ἐφ' ἡμῶν δυνάμιν, καὶ νὰ ἀνυψωθῇ ὑπὲρ τὸ σύνθηρος, εὐνόητον ἀποβαίνει, ὅτι συνδέομεν αὐτὸν στενώτατα πρὸς ἐκεῖνον τὸν κύκλον, οὗ τὴν ἀξίαν ἐτυνευθίσταμεν νὰ τιμῶμεν, καὶ διὰ τῆς πνευματικῆς τοῦ ὁποίου δυνάμεως εἶμεθα ἀνατεθραμμένοι. Αὕτη εἶναι ἀκριβῶς ἡ προαίρεσις, ἣν ἀποδίδομεν εἰς τὴν ἐννοίαν τοῦ νομοθετικοῦ διοικητικοῦ δικαίου. Δὲν σκοποῦμεν νὰ στηρίξωμεν καθ' ἑαυτὸ καὶ νὰ ἀναπτύξωμεν τὸ νομοθετικὸν δίκαιον, πολὺ ὀλιγώτερον νὰ παραστήσωμεν αὐτὸ μόνον ὡς νέον προνομοιοῦχον μέρος τοῦ πολιτικοῦ δικαίου. Θὰ τὸ ἀναπτύξωμεν βεβαίως ἀπὸ τῆς ὑπερτέρας οὐσίας τῆς πολιτείας καὶ τοῦ δημοσίου δικαίου· ἀλλ' ἐν τῇ παραστάσει κυρίως ταύτῃ ἐγκρατεῖται ἡ ἐργασία, ἥτις τὴν κατανό-

ησιν τῆς διοικήσεως καὶ τοῦ δικαίου αὐτῆς κατ' ἔννοιαν καὶ πραγματικότητα τείνει τοσοῦτον στενωῶς μετὰ τῆς ἰδέας καὶ τῆς ἐννόμου ἀξέως τῆς πολιτείας νὰ συνδέσῃ, ὥστε ἐν τῷ μέλλοντι οὐδεὶς πλέον νὰ δύναται περὶ τῆς πολιτείας νὰ σκεφθῇ οὐδὲ νὰ λαλήσῃ, χωρὶς νὰ ἔχῃ γνῶσιν τί ἐστὶ διοίκησις παρὰ τῇ νομοθεσίᾳ καὶ ἐν αὐτῇ. Καὶ μόνον ἐὰν ἐπιτευχθῇ τοῦτο, μόνον ἐὰν ὑπερπηθῶμεν τὸ περιορισμένον σημεῖον, ἐν ᾧ ἦτε οὐσία καὶ ὁ βίος τῆς πολιτείας ἐν τῇ νομοθεσίᾳ αὐτῆς φαίνονται πεπερατωμένα, μόνον ἐὰν κατορθώσωμεν ἐν γένει νὰ προβῶμεν ἐπὶ τοσοῦτον ἀπὸ τῆς ἐννοίας τῆς ἐλευθερίας εἰς τὴν κατανόησιν τῆς ἐνεργοῦ πολιτείας, τότε μετὰ τῆς νέας διαμορφώσεως τῆς πολιτικῆς ἐπιστήμης καὶ ἡ περὶ διοικήσεως διδασκαλία εὐθύς θὰ λάβῃ τὴν προσήκουσαν αὐτῇ σημασίαν.

Πρὸς τοῦτο δὲ δὲν θὰ δώσωμεν τὸν ὅρισμόν τοῦ νομοθετικοῦ διοικητικοῦ δικαίου ὡς εἰσαγωγὴν τῆς περὶ διοικήσεως διδασκαλίας, ἀλλὰ τὴν ἐννοιαν ἀπλῶς θὰ προτάξωμεν.

Δύο εἰσὶν αἱ ὁδοί, δι' ὧν ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν τῆς πολιτείας δυνάμεθα νὰ φθάσωμεν εἰς ἀποτέλεσμα κοινῶς ἔγκυρον. Ἡ πρώτη τούτων θεωρεῖ τὴν πολιτείαν ὡς ἀποτέλεσμα δυνάμεων, αἵτινες δημιουργοῦσιν αὐτὴν οὐπω ὑπάρχουσαν. Εἶναι ἡ ἐπιστήμη τῆς ἐξ ἄλλων γενικωτέρων στοιχείων ὀργανικῶς ἀναπτυσσομένης πολιτείας. Τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς καλοῦμεν ἐννοίαν τῆς πολιτείας, τὴν δὲ ἐργασίαν, οὐσαν μακρὰν, ἐπὶ αἰῶνας διήκουσαν, σπουδαίαν καὶ ἐπίπονον, καλοῦμεν φιλοσοφίαν τῆς πολιτείας, ἡ δὲ περὶ τῶν δεδομένων σχέσεων καὶ τῶν πνευματικῶν δυνάμεων τῶν ὑποκειμένων αὐτῇ πραγματευομένη ἱστορία εἶναι ἡ ἱστορία τῆς φιλοσοφίας τοῦ δικαίου καὶ τῆς πολιτείας.

Ἡ δευτέρα ὁδὸς τὸν ἀντικείμενον ἄρχεται ἐκείθεν, ὅπου ἡ πολιτεία ὑφίσταται ἤδη ὡς γεγονός ἀναμφισβήτητον. Σκοπὸς αὐτῆς δὲν εἶναι πλέον νὰ ἐρωτήσῃ πῶς ἐγένετο ἡ πολιτεία,

ἀλλὰ πῶς ἡ γενομένη ἤδη ἀνεπύχθη περαιτέρω ἀποτέλεσμα δ' αὐτῆς πρὸ παντὸς εἶναι ἡ γνῶσις τῆς πραγματικῆς πολιτείας, τῆς ἰσχυρᾶς ἐνότητος τῶν γεγονότων αὐτῆς, τῆς κραταιᾶς διακοσμήσεως τοῦ δεδομένου αὐτῆς δικαίου. Ἡ δ' οὐχ ἦττον δυσχερῆς περὶ τῆς ἀενάου ἐναλλαγῆς τῶν πραγματικῶν τοῦ βίου τῆς πολιτείας σχέσεων πραγματευομένη ἱστορία εἶναι ἡ ἱστορία τῶν καθ' ἕκαστα πολιτειῶν καὶ τοῦ δικαίου αὐτῶν.

Ἀμφότεραι αὗται αἱ ὁδοὶ φαίνονται μὲν ἀπλῶς παρ' ἀλλήλαις κείμεναι, πράγματι ὅμως δὲν ἔχουσιν οὕτω. Διότι αἱ τὴν πολιτείαν δημιουργοῦσαι δυνάμεις εἰσονται βεβαίως αἱ ἐν αὐτῇ διαβιοῦσαι ἅμα γεννωμένη· καθ' ὅσον οὐδὲν ὄν δύναται νὰ ἀποχωρισθῇ ἀπὸ τῆς γενεσιουργοῦ αὐτοῦ αἰτίας. Διὰ τοῦτο δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ λάβω πλήρη τῆς πολιτείας ἐννοιαν, ὡς οὐδὲ παντὸς ἐτέρου πράγματος, ὅπως δῆποτε καὶ ἂν τοῦτο βραδύτερον ἐν τῇ πραγματικότητι διαμορφωθῇ, ἐὰν δὲν ἦμαι κάτοχος τῆς ἐσωτερικωτάτης καὶ ἀρχικῆς αὐτοῦ οὐσίας· τούτου ἕνεκα καὶ ἡ φιλοσοφία τοῦ δικαίου καὶ τῆς πολιτείας θὰ θεωρεῖται διηλεκτῶς ὡς ἡ ἀφετηρία τῆς πολιτικῆς ἐπιστήμης. Ἐτέρωθεν ὅμως οὐδέποτε θὰ δυνηθῶ νὰ ἐννοήσω τὴν πραγματικὴν πολιτείαν ἐξ ἐκείνης μόνης καθ' ἑαυτήν. Πάντες γνωρίζομεν, ὅτι ἡ ἐννοία τῆς πολιτείας ἀφηρημένως δὲν ἐπαρκεῖ νὰ φωτίσῃ ἡμᾶς πῶς ἡ καθ' ἑκάστην πραγματικὴ πολιτεία διεμορφώθη, καὶ τίς κατεσκεύασεν αὐτήν, ὡς ἔχει. Ὅθεν, ἐὰν θέλω ὅπως δῆποτε νὰ κατανοήσω ὀλοσχερῶς τὴν πολιτείαν, ὀφείλω μετὰ τῆς φιλοσοφίας τοῦ δικαίου νὰ συνδυάσω τὸ περιεχόμενον τῆς ἱστορίας τῶν κρατῶν καὶ τοῦ δικαίου.

Ἴνα δὲ γείνη τοῦτο, πρέπει νὰ ἐξετασθῇ τίνα σχέσιν ἔχουσιν αὗται πρὸς ἀλλήλας;

Δηλόν ἐστίν, ὅτι ἡ πολιτεία, κατ' οὐσίαν θεωρουμένη, ἐνδελεχῶς ἐστὶν ἡ αὐτῇ εἶναι προσέτι δηλόν, ἐὰν αἱ πραγματικαὶ πολιτεῖαι εἶναι διάφοροι, ὅτι ἡ παραλλαγὴ αὐτῆς πρέπει

νά προέρχεται οὐχὶ ἐκ τῆς οὐσίας τῆς πολιτείας, ἀλλὰ ἐξ ἄλλων, οὐχὶ ἐν αὐτῇ τῇ πολιτεία κειμένων, παραγόντων. Εἶναι τέλος πρὸς τοῖς ἀνωτέρω δῆλον, ὅτι τὸ ἴσον καὶ κοινὸν ἐπὶ πασῶν τῶν πραγματικῶν πολιτειῶν ἐν τῇ ἀφηρημένῃ τῆς πολιτείας οὐσία πρέπει νὰ κῆται, ἐν ᾧ ἡ παραλλαγή ἐν αὐτῇ πηγάζει ἐκ παραγόντων, οἵτινες ἐκτὸς τῆς ἐννοίας τῆς πολιτείας συνήθως γνωρίζονται.

Ἄλλ' ἐπειδὴ οὕτως ἐπὶ πασῶν τῶν πολιτειῶν ἡ παραλλαγή καὶ ἡ ὁμοιότης συνυπάρχουσι, προκύπτει, ὅτι ἐκάστη πραγματικὴ πολιτεία εἶναι τὸ παραγόμενον τῆς συμπράξεως ἀμφοτέρων τῶν στοιχείων, καὶ ὅτι ὀφείλομεν ταύτην νὰ θεωρήσωμεν ὡς ἀποτέλεσμα δύο ὀργανικῶν δυνάμεων. Τοῦτο δὲ πάλιν προϋποτίθην, ὅτι τὸν κύκλον καὶ τὴν διακόσμησιν ἐκάστης τῶν δυνάμεων τούτων νοῶ καθ' ἑαυτάς, ἵνα δυνηθῶ νὰ συλλάβω τὴν ἀληθῆ πολιτείαν ὡς προϊὸν ἀμφοτέρων. Δι' ὃ καλῶ τὴν ἐπιστήμην, ἣτις ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ταύτην πραγματεύεται τὴν ζῶσαν πολιτείαν ὡς ἀποτέλεσμα ἀμφοτέρων ἐκείνων τῶν δυνάμεων, αἵτινες ζῶσιν ἐν αὐτῇ, καὶ πρὸς τοῦτο ἐν ἀρχῇ μὲν ἀμφοτέρους ἐκείνους τοὺς κύκλους καθ' ἑαυτοὺς ἀκολούθως δὲ ἐν συμπράξει πρὸς ἀλλήλους, πολιτικὴν ἐπιστήμην.

Ὁ πρῶτος λοιπὸν κατὰ ταῦτα σκοπὸς τῆς πολιτικῆς ἐπιστήμης εἶναι τὴν οὐσίαν τῆς πολιτείας καθ' ἑαυτὴν ὡς τὴν διηνεκῶς ἴσῃν τῆς πολιτείας διακόσμησιν νὰ ἀναπτύξῃ, μὴ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν σχέσεων καὶ δυνάμεων, αἵτινες δὲν περιέχονται εἰς τὰ στοιχεία, ἐξ' ὧν αὐταὶ πραγματικῶς συνίστανται. Οὕτως ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς πολιτείας κατὰ πρῶτον προβαίνει ἡ ἀνάπτυξις τῶν στοιχείων αὐτῆς εἰς ἐνιαῖον ὀργανισμόν, εἰς τὴν καλουμένην νομοθεσίαν τῆς πολιτείας.

Ἡ δευτέρα τούναντίον τῆς πολιτικῆς ἐπιστήμης προαίρεσις εἶναι νὰ γνωρίσῃ τὰς δυνάμεις καὶ τὰς διατυπώσεις αἵτινες εἶναι συνδεδεμέναι μετὰ τῆς πολιτείας καθ' ἑαυτὴν,

καὶ προσδιορίζουσαι αὐτὴν, ἀποτελοῦσι τὸ συγκεκριμένον αὐτῆς περιεχόμενον. Ἐκάστη τῶν δυνάμεων τούτων, καὶ τὸ σύνολον τῶν ἐπόψεων αὐτῶν παρίσταται βεβαίως κατὰ πρῶτον ὡς αὐτοτελῆς ἐπιστήμη οὐδεμία τούτων ἔχει καθ' ἑαυτὴν κοινόν τι μετὰ τῆς πολιτείας, ὡς τοιαύτης· ἐκάστη καθ' ἑαυτὴν ἀποτελεῖ τι ὅλον. Ἄλλ' ἐπειδὴ αὐταὶ οὐχ ἥττον ἀποτελοῦσι τὸ περιεχόμενον τῆς πολιτείας, τὴν οὐσίαν τὴν πληροῦσαν αὐτὴν, οὕτω καθίστανται αὐταὶ αὐταὶ δυνάμεις καὶ κύκλοι ὡς πρὸς τὴν πολιτείαν καὶ τὸν βίον αὐτῆς καὶ ὡς τοιαύτη γίνεται ἐξ αὐτῶν ἡ διοίκησις τῆς πολιτείας.

Λέγομεν λοιπὸν περὶ τῆς πολιτείας ὡς καὶ περὶ τοῦ καθ' ἑαστον προσώπου, ὅτι ὁ βίος αὐτῆς κείται ἐν ἐκείνῃ τῇ διαδικασίᾳ τοῦ ἰδίου αὐθορισμοῦ, δι' ἣς ταυτίζει τὸ ἐξωτερικὸν αὐτῆς περιεχόμενον μετὰ τῆς ἐσωτερικῆς προσωπικῆς αὐτῆς γνώσεως· ὥστε ὁ βίος τῆς πολιτείας προκύπτει ἐκ τῆς νομοθεσίας τῆς διοικήσεως. Ἄλλ' ὁ βίος οὗτος ἐν τέλει εἶναι τὸ μὲν ἢ δι' ἔργων ἀπόδειξις τῆς οὐσίας τῆς πολιτείας, τὸ δὲ ἢ τῆς οὐσίας τῶν ἑαυτῆς δυνάμεων· τοῦτο δὲ οὔτε ὅλως αὐτόματον οὔτε αὐθαίρετον δύναται νὰ εἶναι· ὅθεν ἡ σταθερὰ διακόσμησις τῶν δύο ἐκείνων παραγόντων τοῦ βίου καθίσταται διακόσμησις αὐτοῦ τοῦ βίου τῆς πολιτείας· ἡ διακόσμησις αὕτη γίνεται ὄρος τῆς ἀναπτύξεως αὐτῆς· ἡ καθολικὴ αὐτῆς ἀναγνώρισις τὴν ἀνυψοῖ εἰς δίκαιον, καὶ οὕτως καὶ ἐνταῦθα ἐκ τοῦ βίου προκύπτει τὸ δίκαιον τῆς πολιτείας.

Οὕτω λοιπὸν καθίσταται δῆλον, ὅτι τὸ δίκαιον τοῦτο, — καθ' ὅσον μὲν εἶναι ἡ διακόσμησις ἐκείνη τῆς πολιτείας, καθ' ἑαυτὴν θεωρουμένης, ἢ ὠνομάσαμεν νομοθεσίαν, εἶναι τὸ νομοθετικὸν τῆς πολιτείας δίκαιον — καθ' ὅσον δὲ ἡ διακόσμησις τῆς πολιτείας ἐπέρχεται διὰ τῶν ἄλλων καθ' ἑαυτοὺς οὐχὶ πολιτικῶν αὐτῆς παραγόντων, ἢ διὰ τοῦ περιεχομένου τῆς πολιτείας δι' αὐτὴν καὶ τὸν ζῶντα αὐτῆς

αυθουρισμόν, παρίσταται ὡς τὸ διοικητικὸν δίκαιον. Ἐπειδὴ ὁμως ἡ διοίκησις γεννᾶται τὸ πρῶτον διὰ τῆς ἐνεργείας τῆς πολιτείας ἐπὶ τοῦ περιεχομένου ἐκείνου ταύτης, πᾶσα πάλιν διοίκησις εἶναι ἐκδήλωσις τῆς νομοθεσίας εἰς τὰ ἀντικείμενα τῆς πρώτης, καὶ οὕτω λέγομεν, ὅτι πᾶσα τῆς πολιτείας διοίκησις ἀποβαίνει νομοθετικὸν διοικητικὸν δίκαιον.

Αὗται εἶναι αἱ κατηγορίαι, ἃς προτάσσομεν τῆς περὶ διοικήσεως διδασκαλίας: ἡ ὀργανωμένη πολιτεία ἐν τῇ νομοθεσίᾳ αὐτῆς, ἡ πραγματικὴ πολιτεία ἐν τῇ διοικήσει, καὶ ἡ ἔννομος πολιτεία ἐν τῇ νομοθετικῇ διοικητικῇ αὐτῆς δικαίῳ.

I. Α. ΜΟΣΧΟΝΗΣΙΟΣ

ΑΡΓΥΡΑ ΚΕΡΜΑΤΑ.

Κατὰ τὸν ἀπὸ 10 Ἀπριλίου 1867 νόμον καὶ τὴν ἀπὸ 5 Νοεμβρίου 1878 σύμβασιν μεταξὺ τῶν ἀποτελουσῶν τὴν Νομισματικὴν Ἐνωσιν ἐπικρατειῶν, εἰς ἣν προσεχώρησε καὶ ἡ Ἑλλάς, ἐδικαιοῦτο ἡ τελευταία, συνεπείᾳ τῆς δεούσης ἐπὶ τούτῳ συνεννόησεως, ἵνα ἐκτυπώσῃ ἀργυρὰ κέρματα 1,800,000 νέων δραχμῶν, ποσὸν ἀνάλογον πρὸς τὸν ἐκ 300,000 ψυχῶν πληθυσμὸν τῶν νέων προσαρτηθεισῶν αὐτῇ ἐπαρχιῶν. Πρὸς ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τούτου καὶ ἐκτύπωσιν τῶν νομισμάτων ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς πρὸ ὀλίγου δημοσιευθείσης ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς συμβάσεως τῆς 21 Νοεμβρίου 1882, συνεφώνησεν μετὰ τῆς Τραπεζῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Τραπεζῆς Ἡπειροθεσσαλίας τὰ ἑξῆς:

Αἱ Τράπεζαι Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἡπειροθεσσαλίας ἀνέλαβον ἵνα δι' ἐξόδων αὐτῶν κατασκευάσωσιν ἐν τῷ Ἐθνικῷ Νομισματοκοπέῳ Παρισίων, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν καὶ

τὸν ἔλεγχον τῶν ὑπαλλήλων τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως, τῶν ἐπιφορτισμένων τὴν κατασκευὴν τῶν νομισμάτων τοῦ Κράτους, καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, καὶ εἰσαγάγωσιν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, πρὸς κυκλοφορίαν ὑπὸ τοὺς παραδεδεγμένους καὶ ἀναφερομένους εἰς τὸν νόμον ΣΔ' τοῦ 1867 καὶ τὴν ἀνωτέρω συμφεωθεῖσαν σύμβασιν τῆς 5 Νοεμβρίου 1878 ὄρους καὶ τὰς ἀναλογίας, τὰ ἑξῆς νομίσματα: α') 500,000 δρ. νέων (ὀνομαστ. ἀξίας) εἰς 250,000 κέρματα ἀργυρὰ τῶν δρ. 2, βάρους 2,500,000 χιλιογράμμων, β') 800,000 δρ. νέων (ὀνομαστικῆς ἀξίας) εἰς 800,000 κέρματα ἀργυρὰ τῶν δρ. 4, βάρους 4,000,000 χιλιογράμμων, γ') 300,000 δρ. νέων (ὀνομαστ. ἀξίας) εἰς 600,000 κέρματα ἀργυρὰ τῶν λεπ. 50, βάρους 1,500,000 χιλιογράμμων, δ') 200,000 δρ. νέων (ὀνομαστικῆς ἀξίας) εἰς 4,000,000 κέρματα ἀργυρὰ τῶν λεπτ. 20, βάρους 1,000,000 χιλιογράμμων. Τὸ ὅλον τῶν κερμάτων 2,650,000 ὀλικοῦ βάρους 9,000,000 χιλιογράμμων.

Τὸ νόμιμον βάρος τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων, τὰ ὁποῖα σημειοῦνται ἀνωτέρω, ἡ ἀνοχὴ ἐπὶ πλέον ἢ ἔλαττον, ἡ μίξις καὶ ἡ ἀναλογία ὡς πρὸς τὸν ἀργυρον καὶ ἡ ἀνοχὴ τούτων ὡς πρὸς τὸν τίτλον τῶν ἐν λόγῳ νομισμάτων ἐκανονίσθησαν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ΣΔ' νόμου τοῦ 1867 καὶ τῆς μνημονευθείσης συμβάσεως τῆς 5 Νοεμβρίου 1878.

Πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν κερμάτων τούτων αἱ ἀναλαβοῦσαι τὴν κατασκευὴν αὐτῶν Τράπεζαι ὑπεχρεώθησαν νὰ μεταχειρισθῶσι τὰς μῆτρας, δι' ὧν ἐτυπώθησαν κατὰ τὸ 1878 ὁμοία νομίσματα, ὑπόχρεοι οὔσαι νὰ ἀλλάξωσι δι' ἐξόδων τῶν τὸ χρονολογικὸν ἔτος (millisime), θέτουςαι τὸ ἔτος 1882.

Ἡ κατασκευὴ τῶν πετάλων συνεχωρήθη νὰ γίνῃ καὶ ἐν ἰδιωτικῷ ἐργοστασίῳ, ἂν τοῦτο ἐπιτραπῇ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως· ἀλλ' ἡ ἐκτύπωσις τῶν νομισμάτων ἔδει νὰ γίνῃ ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ Ἐθνικὸν Νομισματοκοπεῖον τῶν

Παρισίων και υπό τόν έλεγχον τών υπαλλήλων τής Γαλλικής Κυβερνήσεως, ώς πρός τόν τίτλον, τήν μίξιν, τήν ανοχήν, τούς έξωτερικούς τύπους κλπ. Ἡ δοκιμή, ἡ εξέλεξις καί ἡ ζύγισις τών νομισμάτων, καθώς καί πᾶσα ἄλλη σχετική ἐργασία ἔδει γενέσθαι παρά τών ιδίων υπαλλήλων, ἡ δὲ ἐργασία τής ἐκτυπώσεως νά ἀποπερατωθῇ ἐντός πέντε μηνῶν ἤτοι μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1883.

Τὸ ὕλικόν διὰ τήν κατασκευήν τών εἰρημένων νομισμάτων, ἡ ὄλη ἐργασία τής ἐκτυπώσεως καί τής δοκιμασίας, ἡ συσκευασία αὐτῶν, τὰ έξοδα ζυγίσεως ἢ μετρήσεως, ἐναποθέσεως ἐντός κιβώτιων, τής τοποθετήσεως τούτων εἰς ὠρισμένα μέρη, καί τής ἀποστολῆς αὐτῶν εἰς Ἀθήνας ἢ εἰς Βόλον, ὠρίσθησαν εἰς βάρος τών Τραπεζῶν Κωνσταντινουπόλεως καί Ἡπειροθεσσαλίας. Ἡ Ἑλληνική Κυβέρνησις ἀνεδέχθη μόνον νά χορηγήσῃ αὐταῖς τὰς μήτρας καί προκαλέσῃ τήν ἄδειαν περί ἐκτυπώσεως τών νομισμάτων τούτων ἐν τῷ Ἐθνικῷ Νομισματοκοπιῶ τών Παρισίων.

Μετά τήν κατά τὰ εἰθισμένα βεβαίωσιν, ὑπό τών υπαλλήλων τής Γαλλικῆς Κυβερνήσεως καί ὑπό τοῦ ἀντιπροσώπου τής Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, τής ἀκριβείας καθ' ὅλας τὰς ἐπόψεις τών κατασκευασθέντων νομισμάτων, ἔδει ταῦτα νά τεθῶσιν εἰς κιβώτια ἢ βαρέλια στερεῶς ἢ δεόντως συσκευασμένα. Τὰ κιβώτια ἢ βαρέλια ταῦτα θά ἐμπεριέχωσι νομίσματα ἀξίας ὀνομαστικῆς δραχμῶν δέκα χιλιάδων ἑκαστόν, διηρημένα εἰς δέκα σακκίδια ἐκ δυνατοῦ ὑφάσματος, ἐμπεριέχοντα ἑκάστον ἀργυρᾶ κέρματα ἀξίας δραχμῶν χιλίων καί σημειώσιν δεικνύουσαν τήν ἀξίαν, τὸ εἶδος τών κερμάτων καί τὸ βάρος αὐτῶν. ἑκάστον εἶδος κερμάτων θά τοποθετηθῇ εἰς ἰδίους σάκκους καί εἰς ἴδια κιβώτια ἢ βαρέλια, ἑκάστον τών ὁποίων ἐκτός τοῦ συνήθους σημείου (marque) θά φέρῃ γενικόν αὔξοντα ἀριθμόν καί ἕτερον εἰδικόν δι' ἑκάστον εἶδος τών ἐμπεριεχομένων νομισμάτων. Τὰ

κιβώτια ταῦτα ἢ βαρέλια θά σφραγισθῶσιν ἐν Παρισίοις παρά ἀντιπροσώπων τής Γαλλικῆς καί Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως καί τών συμβαλλομένων Τραπεζῶν, συντασσομένου ἐπὶ τούτῳ πρωτοκόλλου.

Μετά τήν σκευασίαν τών νομισμάτων τούτων κατά τόν προεκτεθέντα τρόπον, αἱ συμβαλλόμεναι Τράπεζαι ὤφειλον νά παραδώσωσι εἰς τόν ὑπουργόν τών οικονομικῶν ἅπαντα τὰ ἐγγράφα τὰ βεβαιούντα τήν ἐκκοπήν καί τύπωσιν τών νομισμάτων καί τήν εἰς κιβώτια ἢ βαρέλια ἐναπόθεσιν αὐτῶν, κατά τήν ἀφίξιν των δὲ ἐν Ἀθήναις ἢ ἐν Βόλῳ ἐκάστοτε νά εἰδοποιῶσι τὸ ὑπουργεῖον τών οικονομικῶν, ὅπως συνταχθῇ ἡ ἐπίσημος βεβαίωσις περί τών ποσῶν τών νομισμάτων, εἰσαγομένων ἐπ' ἀτελείᾳ δημοσίᾳ καί δημοτικῇ.

Ἐκ τοῦ ὀλικοῦ ποσοῦ τών νέων δραχμῶν 1,800,000 αἱ συμβαλλόμεναι Τράπεζαι δικαιούνται νά κρατήσωσι ποσόν ὀνομαστικῆς ἀξίας δραχμῶν 1,000,000, ὑπόχρεοι οὖσαι νά παραδώσωσι τὸ ὑπόλοιπον τών 800,000 δραχμῶν εἰς τήν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἐν Ἀθήναις, ἐὰν αὕτη, εἰδοποιουμένη προσηκόντως παρά τών συμβαλλομένων Τραπεζῶν κατά τήν ἐποχὴν τής ἀποστολῆς τών νομισμάτων τούτων ἐν Ἑλλάδι, ἤθελε δηλώσει ἐντός τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τής εἰδοποιήσεως ὅτι θέλει λάβει τὸ ποσόν τοῦτο. Τὰ κέρματα ταῦτα δοθήσονται τῇ Ἑλληνικῇ Κυβερνήσει ἐξ ἑκάστου εἶδους ἀναλόγως τοῦ ὀλικοῦ ποσοῦ τών ἐκτυπωθησομένων κερμάτων. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὀφείλει, ἐφ' ὅσον παραλαμβάνει κέρματα ἀπέναντι τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ τών δραχμῶν 800,000, νά ἀποδίδῃ ἰσότιμον ποσόν αὐτῶν εἰς χρυσόν εἰς τὰς συμβαλλομένας Τράπεζας. Ἡ παραλαβὴ ὅμως τοῦ ποσοῦ τούτου παρά τής Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως πρέπει νά γίνῃ ἐντός 10 ἡμερῶν ἀφ' ἧς εἰδοποιηθῇ αὕτη παρά τών συμβαλλομένων Τραπεζῶν, ὅτι ἔχουσι τοῦτο εἰς τήν διάθεσιν αὐτῆς ἐν Ἀθήναις. Παρερχομένης τής προθεσμίας ταύτης ἡ Κυβέρνησις υποβάλλεται εἰς πληρωμὴν τόκου 7 % ἐφ'

ὅσον ἤθελε καθυστερήσει τὴν παραλαβὴν τῶν κερμάτων τῶν δρ. 800,000.

Αἱ συμβαλλόμεναι Τράπεζαι ὑπεχρεώθησαν νὰ ἀποδώσωσιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ἅμα τῇ ἀποπερατώσει τῆς ἐκτυπώσεως τῶν ἐκ δραχμῶν 1,800,000 κερμάτων, εἰς ὄφελος τοῦ δημοσίου ταμείου νέας δρ. 189,000. Τὸ ποσὸν τοῦτο, εἰ μὲν ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσιζε νὰ λάβῃ παρὰ τῶν συμβαλλομένων Τραπεζῶν τὰ ὡς εἴρηται κέρματα τῶν δραχμῶν 800,000 ἐκ τῶν κατασκευασθέντων νομισμάτων, συμπληρωσθήσεται ἀπέναντι τῶν πληρωθησομένων παρ' αὐτῆς πρὸς τὰς Τραπεζὰς διὰ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν, ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει τὸ ποσὸν τοῦτο τῶν 189,000 δραχμῶν πληρωθήσεται τῇ Ἑλληνικῇ Κυβερνήσει εἰς κέρματα ἐκ τῶν τυπωθησομένων δυνάμει τῆς προκειμένης συμβάσεως.

Γ. Δ.

ΚΑΤΑ ΞΗΡΑΝ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑΝ ΣΤΡΑΤΟΣ

ΕΝ ΕΤΕΙ 1883.

Διὰ τῶν ἀπὸ 11 Μαρτίου ε. ἔ. ΑΞΘ' καὶ ΑΞΗ' νόμων ἡ κατὰ τὸ 1883 στρατιωτικὴ δύναμις τῆς Ἑλλάδος ἐκανονίσθη ὡς ἐξῆς :

Α'.—Κατὰ ξηράν. Ἡ τακτικὴ δύναμις τοῦ κατὰ ξηρὰν στρατοῦ ὠρίσθη εἰς 29,500 ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικούς καὶ στρατιώτας. Ἐπετράπη δὲ ἡ αὔξησις τῆς δυνάμεως ταύτης ἐν ταῖς περιστάσεσι ταῖς προβλεπομέναις ὑπὸ τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ νόμου κατὰ τὰ ἐν αὐτῷ κεκαυονισμένα.

Ἐκ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 60 τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου τῆς 27 Νοεμβρίου 1878 τιθεμένων εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἀνδρῶν τῆς ἀπογραφῆς τοῦ

ἔτους 1883, θέλουσι καταταχθῆ εἰς τὰς τάξεις τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀνω ὀρισθείσης τακτικῆς δυνάμεως, ἐπὶ διετίαν μὲν 2,800, ἐξ ὧν 400 ἀπὸ τῶν νομῶν Λαρίσσης, Τρικάλων καὶ Ἄρτης, ἐπὶ ἐν ἔτος δὲ οἱ λοιποί. Ἡ πρόσκλησις τῶν ἀνδρῶν θὰ γείνη κατὰ τὸν νόμον ΑΑΓ', ἡ δὲ δημοσίευσις θὰ ἐνεργηθῆ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δύο τοῦλάχιστον μῆνας πρὸ τοῦ χρόνου καθ' ὃν οἱ στρατεύσιμοι ὀφείλουσι νὰ καταταχθῶσι.

Οἱ ἐπὶ διετίαν καταταχθησόμενοι θέλουσι διανεμηθῆ ὑπὸ μὲν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν εἰς τοὺς νομοὺς ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν νέων, οἱ ὅποιοι εἶναι ἐγγεγραμμένοι ἐν ἅπασιν τοῖς στρατιωτικοῖς καταλόγοις τῶν νομῶν καὶ δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν κατὰ θάλασσαν στρατεύσιν,—ὑπὸ δὲ τῶν Νομαρχῶν εἰς τοὺς ἐν τῷ νομῷ δήμους, ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν τοῖς καταλόγοις τῶν δήμων τούτων ἐγγεγραμμένων νέων, παραλειπομένων τῶν προωρισμένων διὰ τὸν κατὰ θάλασσαν στρατόν.

Β'.—Κατὰ θάλασσαν. Ἡ τακτικὴ δύναμις τοῦ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ ὠρίσθη εἰς 2,788 ἀξιωματικούς, καὶ ναύτας. Ἐπετράπη δὲ ἡ αὔξησις τῆς δυνάμεως ταύτης ἐν ταῖς περιστάσεσι ταῖς προβλεπομέναις ὑπὸ τοῦ ΩΖΔ' νόμου κατὰ τὰ ὑπ' αὐτοῦ κεκαυονισμένα ἐν ὧρα ἐπιστρατείας ἢ πολέμου.

Ἐκ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 63 τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου τῆς 27 Νοεμβρίου 1878 ὀριζομένων ἀνδρῶν διὰ τὸν κατὰ θάλασσαν στρατόν θέλουσι καταταχθῆ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ ἐπὶ ἐνιαυσίᾳ θητεία ἅπαντες οἱ μὴ ἐξαιρεθέντες ἐνεκα σωματικῆς βλάβης καὶ οἱ μὴ ἀπαλαγνέντες ἢ μὴ τυχόντες ἀναβολῆς κατατάξεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου.

ΠΕΡΙ ΓΕΩΜΗΛΩΝ.

Τὰ γεώμηλα κατατάσσονται ἐν τῇ βοτανικῇ εἰς τὴν αὐτὴν οἰκογένειαν ἐν ἧ καὶ τινὰ φυτὰ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον δηλητηριώδη, εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν στρυχνοειδῶν. Τὰ γεώμηλα μετηνέχθησαν ἐκ τῆς Βιργινίας εἰς τὴν Εὐρώπην ὑπὸ τοῦ Ραστέιχ, ὅστις προσήνεγκεν ἐξ αὐτῶν τῇ Ἐλισάβετ τῆς Ἀγγλίας. Ὁ Ζαράτ θησαυροφύλαξ τοῦ Περού τῷ 1544 ποιεῖται μνεῖαν τούτων, καὶ ὁ Κομέρα ὁμίλει περὶ πακὰς ἀχρήστου, ὀνομάζων οὕτω τὰ γεώμηλα. Ὁ Ἀχόστας λέγει ὡσαύτως, ὅτι οἱ Περουβιανοὶ μετεχειρίζοντο τὰς πακὰς ἀντὶ ἄρτου. Ὁ Κλύσιος ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος βοτανικός, ὅστις τῷ 1588 ἔλαβεν ἐν Βιέννῃ δύο βολβοὺς ἀπὸ τὸν Σιβρῦ. Ὁ Βόουλε ἐν τῇ φυσικῇ τῆς Ἰσπανίας ἱστορίᾳ λέγει, ὅτι τὰ πρῶτα γεώμηλα, τὰ μετενεχθέντα εἰς Εὐρώπην, ἐκαλλιέργηθησαν ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐγένοντο ἐπὶ τοσοῦτον κοινὰ, ὥστε ἐτρέφοντο δι' αὐτῶν οἱ χοῖροι. Οἱ Ἴταλοι τὰ ἔλαβον ἐκ τῶν Ἰσπανῶν καὶ τὰ ὠνόμασαν ταρτουφόλια ἢ ὕδνα τῆς γῆς. Τῷ 1714—1724 ἡ καλλιέργειά των ἐξετάθη ἐν Σουαβίᾳ, ἐν Ἀλσατία καὶ ἐν τῷ Παλατινάτῳ, τῷ 1767 δὲ ἐν Τοσκάνῃ. Πρὸ πολλοῦ ἤδη ἐκαλλιέργουν αὐτὰ ἐν Λωραίνῃ καὶ Λυόν. Ἐν τούτοις ὁμολογητέον, ὅτι τὰ γεώμηλα ἔμειναν ἐπὶ πολὺ περιωρισμένα ἐν ταῖς κήποις ὡς φυτὸν, καὶ ἡ διάδοσις των ὑπῆρξε λίαν βραδεῖα. Οἱ λιμοὶ τοῦ 1770 καὶ 1772 κατώρθωσαν νὰ ὑπερνήκῃσι τὰς προλήψεις τὰς ἐπιπροσθούσας εἰς τὴν παραδοχὴν των. Ἀναγινώσκειται μάλιστα ἐν τῇ Ἐγκυκλοπαιδείᾳ τοῦ 1765, ὅτι τὰ γεώμηλα εἶναι τροφή βαρεῖα, δυσκολοχώνευτος καὶ καλὴ τὸ πολὺ πολὺ διὰ τοὺς στομάχους εὐρώστων ἐργατικῶν.

Ὁ Παρμαντιὲ ἀνεθίβασεν τὰ γεώμηλα εἰς τιμητικὴν θέσιν. Ἐκαλλιέργησεν ἀρκετὰ μέρη τῆς πεδιάδος τοῦ Ἀγίου Διο

νυσίου, παρὰ τοὺς Παρισίους, ἐξαγγέλλων πανταχόσε ὅτι ἐπρόκειτο περὶ φυτοῦ πεπρoικισμένου διὰ πολυτίμων ιδιοτήτων. Ἐφρούρησε τὸν ἀγρὸν διὰ χωροφυλάκων, ὅπερ προῦκάλεσε τὴν προσοχὴν τῶν πέριξ καλλιεργητῶν. Ὁ Παρμαντιὲ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὠριμάνσεως ἔλαβε μέρος τῶν γεωμήλων δι' ἰδίαν κατανάλωσιν καὶ διεταξε τοὺς χωροφύλακας νὰ χαλαρώσωσι τὴν αὐστηρότητά των, ἀφίνοντες νὰ λαμβάνωσιν οἱ τυχὸν θέλοντες δείγματα τῆς παραγωγῆς του. Τὰ λαμβανόμενα δείγματα καὶ αἱ δοκιμαὶ τῆς νέας ταύτης τροφῆς ἐπληθύνθησαν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε δὲν ἔμεινε τίποτε ἵνα συλληχθῇ. Ὁ Παρμαντιὲ ἐπέτυχεν τὸν σλοπόν το καὶ πάραυτα πανταχόθεν ἀνεγνώρισαν τὰς ἐξαιρέτους ιδιοτήτας τῶν γεωμήλων. Κατώρθωσεν ἐπίσης νὰ ἐκτιμήσῃ τὰ πλεονεκτήματα τῆς καλλιεργείας ταύτης καὶ τὰς θρεπτικὰς ιδιότητας τοῦ βολβοῦ τούτου ὁ Λουδοβίκος ΙΣΤ'. Ὁ βασιλεὺς ἔφαγεν, οἱ αὐλικοὶ τὸν ἐμιμήθησαν καὶ τὰ γεώμηλα ἐγένοντο τοῦ συρμοῦ. Περιττὴ εἶναι ἡ ἀφήγησις τῆς ἔκτοτε προαγωγῆς τῶν γεωμήλων, ἅτινα ἐθεωροῦντο ὡς τὸ προχειρότερον μέσον κατὰ τῶν λιμῶν, διότι ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐκτάσεως παράγεται θρεπτικὸν προϊόν τετραπλοῦν τοῦ σίτου. Δυστυχῶς ὁμως τῷ 1845 ἐβεβαιώθη ἐν Ἀμερικῇ, Ἰρλανδίᾳ, Βελγίῳ, Γαλλίᾳ, Ἀλγερίᾳ καὶ Γερμανίᾳ ἐνδημικὴ νόσος τῶν γεωμήλων. Τὸ κακὸν ἰδίως ἐπλεόνασεν ἐν τῇ δυστυχεῖ Ἰρλανδίᾳ, ἣτις ἐκ τούτου εἶδε τὸν πληθυσμὸν τῆς μειωθέντα κατὰ δύο ἑκατομύρια ἐντὸς ἑξ ἐτῶν. Ἐν Ἰρλανδίᾳ ἐπίστευσαν, ὅτι ἠδύναντο νὰ ἀναπληρώσωσι τὰς ζημίας δι' ἐπεκτάσεως τῆς καλλιεργείας, ἀλλ' ὁ παράσιτος ἐχθρὸς τῶν γεωμήλων συνεπεξετάθη ἔτι μᾶλλον καὶ ἐπήνεγκεν καταστροφάς. Αἱ αὐταὶ καὶ μείζονες ἔτι καταστροφαὶ παρετηρήθησαν ἐν Ἀμερικῇ.

Πλείστα ὑπάρχουσι γεωμήλων εἶδη. Ὁ Παγὲν ἀνέλυσεν τὸ κοινότερον εἶδος καὶ εὔρεν αὐτὸ συνιστάμενον ἐξ ὕδατος 74, ἀμύλου 20, ἄζωτικῶν οὐσιῶν 2, 5, λιπαρῶν οὐσιῶν 0,11,

ζακχαρωδών και κομμικῶν οὐσιῶν 1,09, κυψελικῶν οὐσιῶν 1,04, διαφόρων ἀλάτων 1,26. Παραβαλλομένων τῶν γεωμήλων τοῖς δημητριακοῖς, καρποῖς, τῷ σίτῳ π. χ., εὐρηται ὅτι ταῦτα περιέχουσι τρίς ὀλιγώτερον ἄμυλον, καὶ ἐνδεκάκις ὀλιγώτερον ἄζωτικῶν οὐσιῶν· αἱ φακαὶ τὰ πῖσα καὶ αἱ φάσγηλοι περιέχουσι τρίς πλειότερον ἄμυλον καὶ δεκάκις πλέον ἄζωτικὰς οὐσίας. Ὑπὸ τὴν ἐποψιν ταύτην αἱ θρεπτικαὶ ιδιότητες τῶν γεωμήλων εἶναι ἀρκούντως μέτριαι καὶ πρέπει νὰ ἀναμειγνύωνται μετ' ἄλλων θρεπτικωτέρων τροφῶν. Ἐν τούτοις ἡ μεγάλη ἀφθονία τῆς τρυγώδους οὐσίας ἐξηγεῖ ἐντελῶς τὴν ἀποδιδδομένην αὐτοῖς θρεπτικὴν ἐνέργειαν. Δὲν συμβάλλουσι εἰς τὴν μυϊκὴν ἀνάπτυξιν, ἀλλ' εἰς τὴν ὑπερσίαν τῆς ζωικῆς ἐνεργείας καὶ εὐτραφίας. Πρέπει ἰδίως νὰ κατατάξωμεν τὰ γεώμηλα μετὰ τῶν ἀναπνευστικῶν λεγομένων τροφῶν, ἥτοι τῶν συμβαλλουσῶν εἰς τὴν ἐντασιν τῆς ὀργανικῆς θερμότητος, ὡς τὸ ἄμυλον, ἡ ζάκχαρις καὶ τὰ λιπαρὰ σώματα. Τὰ γεώμηλα εἶναι ἐξ ὄλων τῶν τρυγώδων οὐσιῶν τὰ μάλιστα προσαρμοζόμενα εἰς τοὺς δυσκόλους στομάχους, διότι εἶναι ἐλαφρὰ καὶ ὑγιεινά. Ἄλλ' ἐπαναληπτέον ὅτι ἐὰν ἡ σύνθεσις τῶν γεωμήλων καθιστᾷ δυνατὴν ἐνίοτε τὴν δι' αὐτῶν ἀντικατάστασιν τοῦ ἄρτου, δὲν περιέχουσι ὅμως ταῦτα ἀρκετὸν ἄζωτον, ἵνα ἀναπληρῶσι τὸ κρέας.

Αἱ μαγειρικαὶ παρασκευαὶ τῶν γεωμήλων εἶναι πολυαριθμόταται. Βεβρασμένα ἐν τῷ ὕδατι, ἐψημένα ὑπὸ τὴν τέφραν ἢ διὰ τοῦ ἀτμοῦ καὶ τρωγόμενα μετ' ἄλατος καὶ βοιτύρου εἶναι τροφὴ λαμπρὰ. Λέγεται ὅμως ὅτι δὲν ἀρμόζουσιν εἰς τοὺς γαστραλγικούς, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ εἶναι ἀποδεδειγμένον. Ὅτι εἶναι βέβαιον εἶναι ὅτι πρέπει νὰ ἀπαγορεύηται ἡ διὰ γεωμήλων τροφή εἰς τοὺς διαβητικούς. Ἰατροὶ τινες ἐβεβαίωσαν, ὅτι ἡ χρῆσις τῶν γεωμήλων αὐξάνει τὰ οὔρα καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν εἶναι βλαπτικὰ εἰς τοὺς ἐξ ἀκρασίας τῶν οὔρων πάσχοντας παῖδας. Ἐν τοῖς ὑπογείοις κατὰ τὴν

ἀνοιξιν, ὅταν ὑψοῦται ἡ θερμοκρασία, τὰ ἐπὶ τῶν γεωμήλων ἐξοιδήματα, τὰ μόλις φαινόμενα κατὰ τὴν συλλογὴν αὐτῶν, ἀναπτύσσονται καὶ λαμβάνουσι μῆκος πολλῶν ὑφεκατομέτρων. Τότε τὰ γεώμηλα ὀνομάζονται σποριασμένα, ἐὰν ἐψῆθῶσι δὲ καταδείκνυται, ὅτι ἐπαύσαν νὰ εἶναι ἄμυλῶδη. Ἀποκτῶσι σύνθεσιν πυκνοτέραν καὶ κακὴν ὁσμὴν, ἀποδίδονται μάλιστα συνταράξεις τινες στομαχικαὶ εἰς τὴν ἐν τοιαύτῃ καταστάσει χρῆσιν τῶν διὰ τροφήν. Ἰσχυρίζονται τινες, ὅτι σχηματίζεται εἰς τοὺς νέους τούτους βλαστοὺς ποσότης στρυχνίνης, ἀρχὴ τοξικὴ ἀνευρισχομένη ἐν τῇ μαύρῃ στρύχνῳ.

Ἐκ τῆς διαλύσεως καὶ τῆς ζυμώσεως τῶν γεωμήλων παρασκευάζεται εἶδος ρακῆς δυσαρέστου γεύσεως. Τὸ περιεχόμενον ἐν αὐτῇ ἄμυλικόν πνεῦμα προδίδει κακὰς ιδιότητας, αἵτινες ἐμελετήθησαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὑπὸ τῶν χημικῶν καὶ ὑγειονολόγων. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἰατρικὴν σημασίαν τῶν γεωμήλων ἐγένετο χρῆσις τοῦ καυλοῦ, τῶν φύλλων καὶ τῶν ἀνθῶν αὐτῶν κατὰ τῶν νευραλγιῶν, τῶν ρευματισμῶν καὶ τῶν χρονίων πνευμονικῶν κατάρων. Ἐν τούτοις μολονότι ἐξογκοῦται ἡ πρὸς τὰς νόσους ταύτας ἐνέργεια τῶν γεωμήλων, ἐβεβαιώθη ὅτι τὸ ἀφέψημα τῶν γεωμήλων καθαρίζει καὶ εὐκολύνει τὰ οὔρα. Ἐπίσης γνωστὸν εἶναι τὸ ἐκ γεωμήλων κατάπλασμα κατὰ τῶν κούσεων, ἀποστημάτων, μωλώπων καὶ καρκίνων. Ἐν τοῖς χρονικοῖς τῆς ἰατρικῆς ἐν Ἀμβέρσῃ ἑταιρίας (1865) εὐρηγνται παρατηρήσεις γερμανοῦ ἱατροῦ, ἐπαινοῦντος τὰ φύλλα καὶ τὸν καυλὸν τῶν γεωμήλων ὑπὸ τὸν τύπον καταπλάσμάτων ἢ πλύνσεων κατὰ τῶν αἱμοροιδῶν καὶ τῶν σπασμῶν τῆς οὐρήθρας. Ἐπίσης ἐκ πολλῶν λόγων δύναται νὰ θεωρηται ὡς πιθανόν ἂν οὐχὶ ὡς βέβαιον, ὅτι τὰ γεώμηλα ἐπενεργοῦσιν εὐεργετικῶς κατὰ τῆς στομακῆς. Ἀναφέρεται δὲ πλήρωμα πλοίου, πάσχον ἐκ τῆς φοβερᾶς ταύτης νόσου, ὡς ἰαθῆν διότι ἔφαγε γεώμηλα.

ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΝ ΚΑΙ ΕΝΕΧΥΡΟΝ.

Τὸ χαρτόσημον περιέχει τοιαύτας εὐκολίας πρὸς ἐνέργειαν τῆς φορολογικῆς μηχανῆς, ὥστε προχείρως ἐξηγεῖται ἢ ἀδιάκοπος, σχεδὸν εἰπεῖν, ἀνακίνησις τῶν διατάξεων αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ νομοθέτου, διότι ἀποβλέπει σταθερῶς εἰς τὴν ἀμελξίν τοῦ ἀνεξαντλήτου αὐτοῦ πόρου. Τοιοῦτοτρόπως διὰ τοῦ πρὸ ὀλίγον δημοσιευθέντος νόμου τῆς 12 Μαρτίου 1883 ἐρρυθμίσθησαν θέματά τινα τῆς διὰ τοῦ χαρτοσήμου φορολογίας, κατὰ συνοχὴν δὲ ἰδεῶν ἐκανονίσθησαν διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου καὶ σχέσεις τινες τραπεζικαὶ περὶ ἐνεχύρου, ἔχουσαι ἰδιαιτέραν σπουδαιότητα. Ἴδου πῶς ἔχουσι τὰ κατὰ τὸ προκείμενον νομοθέτημα.

Τὰ μέχρι δραχμῶν πέντε μερίσματα ἀνωνύμων ἐταιριῶν ὑπόκεινται εἰς τέλος χαρτοσήμου λεπτῶν δέκα, τὰ δὲ ἄνω τῶν δραχμῶν πέντε καὶ μείον τῶν δραχμῶν δέκα εἰς τὸ δεπλάσιον τούτου τέλος. Τὸ τέλος τοῦ χαρτοσήμου τῶν δι' ἀτόκους καταθέσεις ἐκδιδόμενων ἀποδείξεων τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀνωνύμων ἐταιριῶν, ὧν τὰ καταστατικά ἐνεκρίθησαν διὰ Β. διατάγματος, ὀρίζονται εἰς δέκα λεπτά, ὅποιονδήποτε καὶ ἂν εἶναι τὸ κατατιθέμενον ποσόν. Ἡ ἐπὶ τῶν ἀποδείξεων τούτων γραφομένη ἐξόφλησις δι' ἐπιστροφὴν μέρους ἢ τοῦ ὅλου κατατεθέντος ποσοῦ ὑπόκειται ἐπίσης εἰς τὸ τέλος χαρτοσήμου λεπτῶν δέκα. Εἰς τὰ αὐτὰ τέλη ὑποβάλλονται καὶ αἱ ἐπιταγαὶ ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει (chèques) τῶν αὐτῶν ἐταιριῶν πληρωτέαι ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὴν ἐκδοσιν καὶ ἐξόφλησιν αὐτῶν.

Τὰ εἰς ἐνεχύρον διδόμενα ἐμπορεύματα εἰς Τραπεζας, ὧν τὰ καταστατικά ἐνεκρίθησαν διὰ Β. διατάγματος, λαμβάνονται παρ' αὐτῶν ἄνευ ἐτέρων διατυπώσεων, ἢ διὰ μόνης τῆς ἐγγραφῆς αὐτῶν εἰς τὰ βιβλία τῶν Τραπεζῶν καὶ τῆς

ἐκδόσεως ἀπλῆς ἀποδείξεως, φερούσης κινητὸν χαρτόσημον λεπτῶν πενήκοντα τοῖς χιλίοις ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τοῦ δανείου, μὴ ὑποκειμένου τούτου εἰς οὐδὲν ἕτερον τέλος χαρτοσήμου· παράγονται δὲ τὰ δικαιώματα τοῦ ἐνεχύρου, καθ' ὅσον ἢ κατοχὴ τῶν ἐμπορευμάτων περιήλθεν εἰς τὰς Τραπεζας, ἢ διατελεῖ ὑπάρχουσα παρ' αὐταῖς ἢ παρὰ τρίτῳ τινι, κοινῇ γνώμῃ τῶν συναλλαττομένων ἐκλεγομένων, μὴ ἀπαιτούμενης ἄλλης τινος διατυπώσεως, εἴτε τοῦ περὶ ἐνεχύρου νόμου τῆς 4 Δεκεμβρίου 1836, εἴτε τῶν περὶ συστάσεως καὶ ἐκποιήσεως ἐνεχύρου διατάξεων τῶν ἀστικῶν τῆς Ἑπτανήσου νόμων, ἢ ἄλλου τινος νόμου σχετικοῦ πρὸς τὰ ἐνεχύρα. Ἡ ἐκποίησις τῶν ἐνεχυριασθέντων τούτων ἐμπορευμάτων ἐνεργεῖται ὑπὸ συμβολαιογράφου διὰ δημοπρασίας διεξαγομένης ἐνώπιον αὐτοῦ αἰτήσῃ τῆς ἐνδιαφερομένης Τραπεζῆς, ἐπὶ τῇ προειδοποιήσῃ τοῦ ὀφειλέτου πρὸ ὀκτῶ ἡμερῶν καὶ ἄνευ ἐτέρας διατυπώσεως. Ἐκ τῆς πωλήσεως τοῦ ἐνεχύρου πληρόνεται ἢ ἀπαίτησις τῆς Τραπεζῆς, προτιμωμένη παντὸς ἄλλου προνομίου καὶ παντὸς πραγματικοῦ δικαιώματος.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΗΡΩΙΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ.

Ἐν τῇ ἡρωικῇ περιόδῳ τῆς ἐλληνικῆς φυλῆς ἡ βιομηχανία ἀποτελεῖ κυριώτατον βῆμα πρὸς τὴν δια τοῦ χρόνου ὑφαινομένην πρόοδον. Ἐνῶ ἀφ' ἐνὸς ἡ ἀνθρωπότης κατὰ τὴν προκειμένην ἐποχὴν διέβη ἤδη ὀριστικῶς τὸν σταθμὸν τῶν νομαδικῶν χρόνων, ἀφ' ἐτέρου ἢ ἀπ' αὐτῶν μετάβασις εἰς τοὺς χρόνους τῆς ὀριστικῆς ἐγκαταστάσεως τῶν κοινῶν ἐπὶ τῆς γῆς διακρίνεται ὑπὸ ἐμβλήματα πολιτισμοῦ, τὰ ὅποια ἐκπλήττουσι τὰς ἐπερχομένας γενεάς. Ἡ βιωτικὴ τῆς μεταβατικῆς αὐτῆς περιόδου, τὸ ἐπιτήδευμα, ἡ τέχνη, ἡ ἐμπορία καὶ ὁ οἶκος ἀποτελοῦσιν ἰδιαιτέρα θέματα, τῶν ὁ-

ποιών τὰ στοιχεῖα παραλαμβάνομεν ἐκ τῆς « Ἑλληνικῆς Ἀρχαιολογίας » τοῦ κ. Ρουσσόπουλου, εἰς οἰκονομικὴν τῶν ἡρωϊκῶν χρόνων ἐπισκόπευσιν.

Ἐν τῇ ἡρωϊκῇ ἐποχῇ δὲν περιφρονεῖται ἡ βιομηχανικὴ ἐργασία ὡς εἰς μεταγενεστέρους τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος χρόνους. « Ἔργον δ' οὐδὲν ὄνειδος », ἔλεγεν ὁ Ἡσίοδος. Κατὰ δὲ τὸν Παλαίφατον « οἱ τότε ἄνθρωποι αὐτοῦργοὶ πάντες ἦσαν, » Ἡ κτηνοτροφία ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἐκείνῃ κοινωνίᾳ εἶναι κατὰ φυσικὸν λόγον ἡ πρώτη καὶ γενικωτέρα ἐνασχόλησις· ὅθεν οἱ πλοῦσοι ὀνομαζόνται ἄνδρες « πολυβοῦται, πολύαρνες, πολύμηλοι, » Ἡ γεωργία ἔρχεται κατόπιν ἐν τῇ ἱστορικῇ ἀναπτύξει τῶν διαφορῶν κλάδων τῆς γενικῆς βιομηχανίας. Ἐν τούτοις καὶ ἡ γεωργία ἀποτελεῖ κυρίαν ἐνασχόλησιν τῶν Ἑλλήνων ἐν τῇ ἡρωϊκῇ περιόδῳ αὐτῶν, ἐὰν κρίνωμεν ἐκ τῶν περὶ αὐτῆς ὀμηρικῶν καὶ ἡσιοδικῶν πληροφοριῶν. Ὁ ἀροτῆρ βοῦς ἀνήκει εἰς τὴν ἀπωτάτην τοῦ Ἑλληνισμοῦ περίοδον, ἡ καλλιέργεια τῶν ἀμπέλων ἐπίσης. Οἱ ἐνδοξότατοι τῶν ἡρώων καταγίνονται εἰς τὴν γεωργίαν, κτηνοτροφίαν καὶ εἰς πᾶσαν ἐργασίαν· οὕτως ὁ Ὀδυσσεὺς κατασκευάζει τὴν κλίνην του μόνος καὶ ναυπηγεῖ πλοῖον. Ὡσαύτως αἱ γυναῖκες καὶ θυγατέρες τῶν βασιλέων, Πηνελόπη, Ναυσικάα κλπ. ὑφαίνουσι, ράπτουσι, καὶ πλύνουσιν.

Ὅτι οἱ ἡρωϊκοὶ χρόνοι ἐγνώριζον πολλὰς βιωτικὰς τέχνας μαρτυρεῖται πολλαχοῦ καὶ ἐν τοῖς ὀμηρικοῖς ἔπεσιν. Ἡ λέξις δὲ ἡ μ η ο ρ γ ο ς περιλαμβάνει πάντα ἐκτελοῦντα κοινωφελὲς τι ἔργον, μάντις, αἰδοῦς, ἰατροῦς, (ὁ Ἀχιλλεὺς ἐδιδάχθη τὴν ἰατρικὴν ὑπὸ τοῦ κενταύρου Χείρωνος), κήρυκας, τέκτονας, οἰκοδόμους, μεταλλουργοὺς κλπ. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν μεταλλουργίαν, ἀπομνημονεύεται ἐκ τῆς ἡρωϊκῆς περιόδου ἡ κατεργασία χαλκοῦ, σιδήρου, κασιτέρου, ἀργύρου, χρυσοῦ, καὶ τοῦ ἐκ κράμματος τῶν δύο τελευταίων ἠλέκτρου. Ἐν τοῖς δυσκόλοις ἔργοις τάσσει ὁ Ἡσίοδος τὴν ἀμαξοπηγίαν. Ἡ ἀγχειοπλαστικὴ ἦτο πολὺ πρὸ τοῦ Ὀμήρου γνω-

στὴ ἐν Ἑλλάδι, ἡ τορευτικὴ ἀνεπτυγμένη, ἡ ἀγαματοποιεῖα ἐπίσης, ἐὰν κρίνωμεν ἐκ τῶν λεόντων τοῦ ὑπερθύρου τῶν Μυκηναίων, οἵτινες εἶναι παλαιότεροι τοῦ Ὀμήρου. Στολισμοὺς ἐκ χρυσοῦ καὶ ἐξ ἐλέφαντος ἀπαντῶμεν συχνάκις ἐν τῇ ἡρωϊκῇ ἀρχαιότητι· οἱ ἐκ Σιδόνης Φοίνικες, φέροντες πολυτιμα ἱμάτια, ὑάλους καὶ διάφορα ἀθύρματα, εἰσὶν ἤδη εἰς τοὺς παλαιστάτους χρόνους γνωστοί. Ὡς βάρους προσδιορισμὸς μνημονεύεται τὸ χρυσοῦν τάλαντον καὶ ἡμιτάλαντον, νομίσματος δὲ μνεῖα δὲν γίνεται. Εἰς προσδιορισμὸν τῆς ἀξίας τῶν πραγμάτων γρήσιμεύει ὡς μέτρον ὁ βοῦς (ἐκατόμβοιος, ἐννεάβοιος). Ἐπὶ τῆς πολιορκίας τῆς Τροίας φέρουσιν οἱ Ἀἰῆμιοι εἰς τοὺς Ἀχαιοὺς οἶνον, τὸν ὅποιον ἀνταλλάσσουν ἄλλοι μὲ χαλκόν, ἄλλοι μὲ σίδηρον, ἄλλοι μὲ δέρματα, βοῦς καὶ ἀνδράποδα.

Ὁ βίος τῶν γυναικῶν, ἐξιστορηθεὶς ἰδίως ἐν τῇ Ὀδυσσεΐᾳ, εἶναι μὲν οἰκουρικὸς, διαφέρει ὅμως τοῦ ἀσιατικοῦ περιορισμοῦ. Ὁ γάμος ἐλογίζετο τίμιος (Πηνελόπη, Ἀνδρομάχη). Ἡ μετὰ τὸ Ἔκτορος καὶ τῆς Ἀνδρομάχης ὁμιλία εἶναι τι ἐν τῷ Ὀμήρῳ, τὸ ὅποιον ἀφαρπάζει τὴν καρδίαν δι' ὄλου τοῦ ἀποστήματος τῶν παρελθουσῶν χιλιάδων ἐτῶν. Ἐν τούτοις δὲν ἐκωλύετο καὶ ἡ πρακτικὴ τῆς παλλακίας, τῆς ὁποίας πολλὰ ἔχνη ἀνευρίσκομεν ἐν τῇ παλαιστάτῃ ἐποχῇ. Ἡ νόμιμος γυνὴ ἐλέγετο « κουριδίη, ἄλοχος ἢ ἀκοιτις »· τὰ δὲ ἐκ τοῦ γάμου τέκνα « γνήσιοι, ἰθαγενεές » πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν νόθων, τὰ ὁποῖα ἐνίοτε ἀνετρέφοντο ἐν τῆ οἰκίᾳ· ἀπόδειξις ὁ νόθος υἱὸς τοῦ Τελαμόνος καὶ οἱ γνήσιοι καὶ νόθοι υἱοὶ τοῦ Πριάμου, οἵτινες συγκαθῆνται ἐν τῷ αὐτῷ δίφρῳ καὶ συμπολεμοῦσιν. Ὁ γάμος ἐγένετο κατὰ τὴν ἰδίαν μὲν κλίσιν, ἀλλὰ τῇ συγκαταθέσει τῶν γονέων ἐν εἶδει ἀγορᾶς, καθ' ὅσον ὁ νυμφίος δίδει εἰς τοὺς γονεῖς τῆς νύμφης δῶρα (ἔεθνα). Γίνεται δὲ μνεῖα καὶ δῶρων τῶν γονέων πρὸς τὴν κόρην, τὰ ὁποῖα ὅμως ἔπρεπε νὰ ἐπιστραφῶσιν ἐν περιπτώσει διαλύσεως τοῦ συνοικεσίου,

καὶ ἐπομένως δύναται νὰ ἀνεύρη τις ἐν τοῖς δώροις τούτοις τὰ πρῶτα στοιχεῖα τῆς προικός. Φυσικοὶ κληρονόμοι ἦσαν τὰ τέχνα, ἐν ἑλλείψει δὲ τούτων ἐκληρονόμουσι οἱ πλησίον συγγενεῖς (χρηωσταί).

Ἐκ τῶν ἐν τῇ ἡρωϊκῇ ἀρχαιότητι παρασκευαζομένων τροφῶν μνημονεύεται κυρίως ἄρτος σίτινος (ἄρτος ἐν τῇ Ὀδυσσεΐα, ἄλλως δὲ σίτος, ὅπερ σημαίνει καθόλου καὶ πᾶσαν τροφήν) ἢ κρίθινος (ἄλφιτα), τυρὸς καὶ ὀπτὸν κρέας βοῶν, προβάτων, χοίρων καὶ αἰγῶν. Γενικὸν ὄνομα διὰ κρέας καὶ καθόλου διὰ πᾶν ὅ,τι μετὰ τοῦ ἄρτου συνεσθίεται εἶναι τὸ ὄψον (ὄψα)· ἡ λέξις δὲ αὕτη σημαίνει κατὰ τοὺς ὑστεροτέρους χρόνους ἰδίως τοὺς ἰχθῦς, οἵτινες κατὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους ἐλογίζοντο εὐτελής τροφή, διὸ καὶ δὲν ἀπαντῶνται εἰς τὰς ὀμηρικὰς ἐορτάς. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ποτὰ, ἐὰν ἀφήσωμεν κατὰ μέρος τὸ γάλα ὅπερ ἦτο ποτὸν τῶν ἀγριωτέρων, παράδειγμα οἱ Κύκλωπες καὶ οἱ γαλακτοφάγοι τῆς πρώτης ἀρχαιότητος, ἐν τῇ ἡρωϊκῇ περιόδῳ μνημονεύεται ὁ οἶνος (μεθὺ ἡδύ, οἶνος μέλας, ἐρυθρὸς, αἶθουψ, ἡδύς, μελίφρων, ἡδόποτος) συγκερασμένος μεθ' ὕδατος πλειοτέρου μὲν ἐν τῇ συνήθει διαίτη, ὀλιγωτέρου δὲ ἐν τῇ ἐκτάκτῳ κατὰ τὰς ἐορτάς. Ἀρίστη κρασις ἦτο δύο μέρη οἴνου καὶ τρία μέρη ὕδατος, συνηθεστέρα δυὸ πρὸς πέντε, ἀρεστοτέρα ἢ ἐξ ἡμισείας, ὑπῆρχε δὲ καὶ κρασις ἐνὸς μέτρου οἴνου πρὸς εἴκοσιν μέτρα ὕδατος. Ἰδιαιτέρον δὲ μίχτον ποτὸν μνημονεύεται ὁ κυκεῶν, παρασκευαζόμενος ἐξ ἀλφίτων, οἴνου καὶ τυροῦ τετριμμένου, ὑπὸ δὲ τῆς Κιρίκης καὶ ἐκ μελιτος προσέτι.

Τῶν ἀνδρῶν φόρεμα ἦτο ὁ χιτῶν, τὸν ὅποιον ἐνεδύοντο ἐσωτερικῶς, συνήθως βραχύς, ἀλλ' ἀπαντᾶται καὶ ποδήρης (χιτῶν τερμιόεις) ἀνευ χειρίδων, διὰ ζωστῆρος κατὰ τὰς ἐργασίας ἀναζωννύμενος. Ἐξερχόμενοι οἱ ἄνδρες τοῦ οἴκου ἐπενεδύοντο τὸ φάρος, τὸ ὅποιον καὶ ὡς γυναικεῖον ἐνδύμα ἀπαντᾶται, ἢ τὴν χλαῖναν ἴδιον τῶν ἀνδρῶν μάλλινον ἱμάτιον. Κεφαλῆς δὲ κάλυμμα δὲν μνημονεύεται, εἰμὴ ἐν πο-

λέμῳ καὶ ἐν μακραῖς ὀδυπορίαις. Τὰ ὑποδήματα (πέδιλα) ἦσαν πέλματα, τὰ ὅποια ὑπὸ τοὺς πόδας ἔδενον ἐξερχόμενοι. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν γυναικεῖαν ἰδίως ἐνδυμασίαν, ἐκτὸς τοῦ χιτῶνος καὶ τοῦ φάρους, αἱ γυναῖκες ἔφερον τὸν πέπλον (ἐανὸς ποικίλος) φόρεμα πλατὺ, προσηλοῦσαι τὰ ἐνδύματα καὶ κουμβόνουσαι αὐτὰ διὰ ζώνης, δι' ἐνετῶν καὶ περονῶν· τῆς γυναικείας κεφαλῆς δὲ κάλυμμα ἦτο τὸ κρήδεμνον, εἶδος διαδήματος ἢ σκέπης, καὶ ἡ καλύπτρα. Εἰς τὸν γυναικεῖον στολισμὸν ἀνήκουσιν καὶ τὰ ἔρματα, ἦτοι ἐνώτια (τίγλληνα μορόεντα), οἱ ὄρμοι, ἦτοι περιλαίμια, ἑλικες, βραχιόλια, κλπ.

Οἱ ἐπίσημοι οἴκοι τῶν ἐνδοξοτέρων ὠνομάζοντο μέγαρα (ὄνομα προσέτι καὶ ἰδιαίτερων δωματίων), δόμοι καὶ δώματα. Ἡ περιοχὴ τοῦ οἴκου ἦτον ὠχυρωμένη διὰ τείχους (ἔρκος), διὰ τῶν πυλῶν τοῦ ὁποίου (θύραι δικλίδες) εἰσῆρχετο τις εἰς ὑπαιθρον αὐλήν. Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ τείχους ὑπῆρχεν ἀψιδοειδῆς τις δίοδος, αἶθουσα λεγομένη, διὰ τῆς ὁποίας ἐφθανέ τις εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ οἴκου. Αἶθουσαν δὲ εὐρίσκομεν καὶ πρὸ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, τῆς ὁποίας τὸ μεσαίτατον μέρος πρόδομος ἐλέγετο. Ἡ ἀκριβεστέρα τάξις ἔχει κατὰ Εὐστάθιον ὡς ἐξῆς: ἔρκος περὶ ὃ πύλαι, μετὰ δὲ τὸ ἔρκιον αὐλή, μεθ' ἣν αἶθουσα, εἶτα πρόδομος, δόμος καὶ θάλαμος. Ἐν τῷ προδόμῳ ἦτο πρόθυρον, ἢ ἐξωτάτη θύρα καὶ ὁ ἀμέσως πρὸ τῆς οἰκίας τόπος. Τὸ πρῶτιστον καὶ μέγιστον δώματιον τοῦ οἴκου ἦτο τὸ δῶμα, καλούμενον καὶ δόμος ἢ μέγαρον. Μετὰ τοῦτο μνημονεύονται ἑκατέρωθεν παραδωμάτια (θάλαμοι, οἴκοι). Ἐνίοτε δὲ μνημονεύεται καὶ ὑπερκείμενον οἶκημα (ὑπερῶν), ὡς τὸ τῆς Πηνελόπης ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ὀδυσσεῶς.

Ἐκ τῶν συνήθως μνημονευομένων ἐν τῇ ἡρωϊκῇ περιόδῳ οἰκιακῶν σκευῶν εἶναι ὁ θρόνος, ὑψηλὴ καθέδρα μετὰ ὑποποδίου, τὰ ἐπιστρώματα (τάπητες, κώεα, ρήγεα, χλαῖναι), ἢ κλισία, ὁ δίφρος καὶ ἡ παρ' ἡμῖν καθέκλα, ἢ τράπεζα, ὁ

τρίπους ὅστις πολλάκις ὡς νίκης βραβεῖον ἐδίδοτο ἢ ὡς δῶρον πρὸς ἐνθύμησιν, ὁ λέβης, ἡ κλίνη (λέχος, δέμνιον, λέκτρον) καὶ τὰ κατ' αὐτὴν καλύμματα (ρῦγος), δέρματα (κῶας) καὶ σινδόνια (λίλους λεπτὸν ἄωτον). Εἶχον δὲ ἐν τῷ οἴκῳ καὶ θερμὰ λουτρά, τὰ ὅποια ἐγίνοντο ἐν τῇ ἀσαμίνθῳ, ἐν ᾗ ἐμβαίνοντες ἐλούοντο, μεθ' ὃ ἠλείφοντο δι' ἐλαίου.

Γ. Δ.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΑ ΤΕΛΗ ΕΝ Τῇ ΗΜΕΔΑΠῃ.

Διὰ νόμου τῆς 18 Μαρτίου 1883 ὑπὸ στοιχ. ΑΟΣΓ τὰ τηλεγραφικὰ τέλη τῆς ἐντὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἀνταποκρίσεως ἀπὸ τῆς 25 Μαρτίου ε. ε. προσδιωρίσθησαν καὶ εἰσπράττονται ὡς ἐξῆς:

1) Ἐπὶ τῶν δι' ἐναερίων γραμμῶν τοῦ Κράτους μεταβιβαζομένων ἀπλῶν μέχρις εἴκοσι λέξεων τηλεγραφημάτων εἰς μίαν νέαν δραχμὴν καὶ δέκα λεπτά, προστιθεμένων πενήκοντα ἔτι λεπτῶν ἀνὰ πᾶσαν πλείονα δεκάδα λέξεων ἢ κλάσμα αὐτῆς.

2) Ἐπὶ τῶν, δι' ἐναερίων τε ἅμα καὶ ὑποβρυχίων εἰς τὸ Κράτος ἀνήκουσῶν γραμμῶν, μεταβιβαζομένων ἀπλῶν μέχρις εἴκοσι λέξεων τηλεγραφημάτων εἰς δύο νέας δραχμὰς καὶ δέκα λεπτά, προστιθεμένης μιᾶς ἔτι δραχμῆς ἀνὰ πᾶσαν πλείονα δεκάδα λέξεων ἢ κλάσμα αὐτῆς.

3) Ἐπὶ τῶν διὰ καλωδίων τῆς ἀνατολικῆς ὑποβρυχίου τηλεγραφικῆς ἐταιρίας μεταβιβαζομένων ἀπλῶν ἐπίσης τηλεγραφημάτων εἰς τὸ μετὰ τῶν ὑπὲρ αὐτῆς τελῶν συνεισπραττόμενον καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 20 ἐδ. α' τῆς διὰ τοῦ ΥΠΗ νόμου τῆς 3 Αὐγούστου 1873 ἐγχεκριμένης συμβάσεως ἀνήκον τῇ Ἑλληνικῇ Κυβερνήσει ἐσωτερικὸν τέλος ἐκ μιᾶς δραχμῆς νέας, συνισταμένης τοῦτεστι ταύτης ἐκ τῆς παλαιᾶς καὶ τῶν ἀντὶ κομίστρων ἐπιβεβλημένων δέκα λεπτῶν, προστιθεμένων τεσσαράκοντα πέντε ἔτι λεπτῶν ἀνὰ πᾶσαν πλείονα δεκάδα λέξεων ἢ κλάσμα αὐτῆς.

ΤΕΛΩΝΙΑΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ 1882

Αἱ κατὰ τὸ ἔτος 1882 τελωνιακαὶ τῆς ἐλληνικῆς ἐπικρατείας εἰσπράξεις ἀναριθμοῦνται συνόλῳ ὑπὸ τῆς ἐσχάτως δημοσιευθείσης προσωρινῆς ἐπισήμου καταστατικῆς εἰς 25,298,418 νέας δραχμὰς, ἐκ τῶν ὁποίων 1,848,620 ἀνήκουσιν εἰς τὰς νέας ἐπαρχίας καὶ 23,449,798 εἰς τὸ λοιπὸν Κράτος, κατὰ τὸ ὅποιον ἡ αὔξησις, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1881 εἰς τὸ ἔτος 1882, ὑπολογίζεται εἰς 2,704,578. Ἐν γένει τὸ δημόσιον ἀπὸ τελωνιακῶν εἰσπράξεων εἰσόδημα τῶν δρ. 25,298,418 διαιρεῖται κατὰ κεφάλαια ὡς ἐξῆς: Εἰσαγωγὴ 49,750,660 (ἐξ ὧν 47,964,243 διὰ τὸ παλαιὸν Κράτος καὶ 1,786,447 διὰ τὰς νέας ἐπαρχίας). Ἐξαγωγὴ 1,572,036 (ἐξ ὧν 1,571,277 διὰ τὸ παλαιὸν Κράτος καὶ 759 διὰ τὰς νέας ἐπαρχίας). Διαμετακόμισις 173,635 (ἐξ ὧν 168,487 διὰ τὸ παλαιὸν Κράτος καὶ 5,148 διὰ τὰς νέας ἐπαρχίας). Λαθρεμπόρια κλπ. 130,842 (ἐξ ὧν 115,874 διὰ τὸ παλαιὸν Κράτος καὶ 14,968 διὰ τὰς νέας ἐπαρχίας), Ἐγγειο φόροι 3,525,549 (ἐξ ὧν 3,488,515 διὰ τὸ παλαιὸν Κράτος καὶ 37,034 διὰ τὰς νέας ἐπαρχίας). Δικαιώματα 445,690 (ἐξ ὧν 441,428 διὰ τὸ παλαιὸν Κράτος καὶ 4,262 διὰ τὰς νέας ἐπαρχίας).

Ἐν γένει αἱ κατὰ τὸ παλαιὸν Κράτος τελωνιακαὶ εἰσπράξεις τοῦ ἔτους 1882 συγκριτικῶς πρὸς τὸ ἔτος 1881 παριστῶσιν αὔξησιν μὲν ὅσον ἀφορᾷ τὴν εἰσαγωγὴν κατὰ 3,324,858, τὴν διαμετακόμισιν κατὰ 35,425, τὰ λαθρεμπόρια κλπ. κατὰ 34,378 καὶ τὰ δικαιώματα κατὰ 17,205, ἐλάττωσιν δὲ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξαγωγὴν κατὰ 703,215 καὶ ὁ ἐγγειος φόρος κατὰ 4,074.

Ἡ κατὰ λόγον τῶν ἐν ἔτει 1882 εἰσπράξεων σημαντικότης τῶν διαφορῶν τελωνείων τῆς ἐπικρατείας παρίσταται

κλιμακῆδόν ὡς ἐξῆς: Πειραιῶς 6,689,074 (εἰσαγωγὴ 6, 517,730, Πατρῶν 4,581,016 (εἰσαγωγὴ) 3,240,075 καὶ ἔγγειοι φόροι 1,306,624 Σύρου 2,630,816 (εἰσαγωγὴ 2, 473,228), Βόλου 1541,427 (εἰσαγωγὴ 1,490,810), Κερκύρας 1,1565,655 (εἰσαγωγὴ 1,150,282), Καλαμῶν 1,418, 632 (εἰσαγωγὴ 722,601 καὶ ἔγγειοι φόροι 691,363), Κεφαλληνίας 1,254,537 (εἰσαγωγὴ 627,911 καὶ εἰσαγωγὴ 600,346), Κατακόλου 1,230,554 (ἔγγειοι φόροι 791,422 καὶ εἰσαγωγὴ 425,613), Ζακύνθου 1,170,321 (εἰσαγωγὴ 554,597 καὶ εἰσαγωγὴ 428,478), Ἀθηνῶν 528,437 (εἰσαγωγὴ 517,303). Τὰ λοιπὰ τῶν τελωνείων ὑπολογίζουσιν ἕκαστον εἰσπράξεις ἑλαττον τοῦ ἡμίσεως ἑκατομμυρίου.

A. Γ.

ΠΕΡΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

ΕΝ ΣΧΕΣΕΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΗΜΟΣΙΑΝ ΥΓΙΕΙΝΗΝ.

Ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς Ἀθήναις «Συνόδου τῶν Ἑλλήνων Ἱατρῶν»

Φρονῶν, ὅτι καλλίτερος καὶ πρακτικώτερος σκοπὸς τῶν συνελθόντων ἐκ τε τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος καὶ ἀλλαχόθεν τῆς Ἀνατολῆς ἱατρῶν, πρὸς συγκρότησιν τοῦ ἐπιστημονικοῦ τούτου Συνεδρίου ἐν Ἀθήναις, εἶναι ὅπως τεθῶσι καλλίτεραι καὶ ἀσφαλέστεραι βάσεις περὶ τὴν ἐν γένει ὑγιεινὴν ἀνά τὰς πόλεις ἡμῶν καὶ τὰ ἄτομα καὶ περὶ τὴν ἀποτροπὴν τῶν προκαλοῦντων τὴν σωρείαν ὄλων τῶν ἀπειλούντων ἡμᾶς ἐκάστοτε μολυσματικῶν αἰτίων, λαμβάνων τὸν λόγον ὅπως ἀνακοινώσω ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς τοῦ Στρατοῦ ὑγιεινῆς καὶ ἐπιδιώξω τὰ πρόσφορα καὶ λυσιτελῆ πρὸς βελτίωσιν τῆς ὑγείας τῆς μερίδος ταύτης τῆς κοινωνίας, ἥτοι τοῦ Στρατοῦ, ὅστις προώριστα ἴσως ἐκτὸς τῶν ἄλλων σπουδαίων ἐν τῇ κοινωνίᾳ καθηκόντων του, νὰ διαπράξῃ μίαν ἡμέραν πολλὰ καὶ μεγάλα ἄθλα πρὸς δόξαν τῆς πατρίδος καὶ τοῦ ὄλου Ἑλληνισμοῦ.

Ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς, ὡς δὲν λανθάνει ὑμᾶς, συγκροτεῖται κατὰ τὰ ἐσχάτως νενομοθετημένα, εἴτε ἐν ἐνεργείᾳ, εἴτε ἐν ἐφεδρείᾳ τυγχάνει, ἐξ ἀπασῶν τῶν τάξεων τῆς κοινωνίας ὅπως δηλ. ὁ γεωργὸς, ὁ τεχνίτης, ὁ χειρῶναξ προσφέρει ἀγογγύστως τὸν φόρον αὐτὸν, οὕτω καὶ ὁ βιομήχανος, ὁ ἔμπορος, ὁ ἐπιστήμων ὀφείλει ἄνευ δισταγμοῦ, ἄνευ δέους, νὰ σπεύδῃ παρέχων τὸ τέκνον του εἰς τὴν τῆς πατρίδος ὑπηρεσίαν· ἀλλὰ καὶ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ δεῦτεροι ἀπαιτοῦσι καὶ δικαίως, νὰ τυγχάνωσι τὰ τέκνα των παρὰ τῷ στρατῷ πάσης τῆς δυνατῆς μερίμνης, πάσης τῆς προστασίας οὐχὶ μόνον ἐν πολέμῳ, ὅτε τὰ πάντα πρὸς ἄνετον αὐτῶν νοσηλείαν δέον ἵνα ὦσιν ἐπαρκῆ καὶ ἔτοιμα, ἀλλὰ καὶ ἐν εἰρήνῃ, ὅτε, εἴτε ἐν τοῖς στρατῶσιν, εἴτε ἐν τοῖς νοσοκομείοις, οὐδενὸς πρέπει νὰ στερῶνται, νὰ μὴ στερῶνται δηλ. οὐδενὸς τῶν μέσων, δι' ὧν καὶ ἡ εὐεξία αὐτῶν διατηρεῖται καὶ ἐπιρρωνύεται καὶ τὰ νοσήματα ἀποσοβοῦνται καὶ θεραπεύονται. Ταῦτα δὲ πάντα, ἀπόρροια ὄντα τῆς καθόλου ὑγιεινῆς, ἀποτελοῦσι τὴν στρατιωτικὴν ὑγιεινὴν, περὶ ἧς ἐνταῦθα ὁ λόγος. Τὸ ζήτημα τῆς στρατιωτικῆς ὑγιεινῆς εἶναι οὐχὶ μόνον στρατιωτικόν, ἀλλὰ καὶ κοινωνικόν διὰ τὴν ἄμεσον, ὡς εἴρηται, συνάφειαν ἣτις ὑπάρχει μεταξὺ στρατοῦ καὶ τῆς λοιπῆς κοινωνίας, ὡς καὶ δι' ὅσους ἐτι παρακατιὸν θέλω ἀναφέρει λόγους.

Ἡ ὑγιεινὴ, κύριοι, ὡς γνωστὸν οὐδόλως βασιζέται ἐπὶ ὀδηγιῶν ἐμπειρικῶν, καθιερωμένων ὑπὸ τοῦ χρόνου καὶ ἐπειδομένων μόνον ἐπὶ τῆς πείρας, ἀλλ' ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ συνόλου κανόνων καὶ παραγγελμάτων γενικῶν ἢ μερικῶν, βεβαιουμένων ὅτε μὲν ὑπὸ τῆς ἀτομικῆς πείρας, ὅτε δὲ ὑπὸ τῆς ἱατρικῆς στατιστικῆς, ποικίλων μὲν ὡς ἐκ τῶν ἰδιαιτέρων περιστάσεων, σταθερῶν ὁμῶς ἐνεκα τῶν ἀρχῶν, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὰς βάσεις αὐτῆς. Ὅποιον ἄπειρον τῶ ὄντι πεδίου σπουδῆς δὲν παρουσιάζει ὁ κλάδος οὗτος τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων εἰς τὸν θέλοντα νὰ ἐγκύψῃ ἐν αὐταῖς! Δύναται οὗτος νὰ σπουδάξῃ

κατά βάθος τὴν φύσιν τῶν ποικίλων φυσικῶν ἢ ψυχικῶν δράσεων, ὑπὸ τὴν ἐπίρροιαν τῶν ὁποίων πάντες ὑποκείμεθα, ὡς καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἄμεσα αὐτῶν καταφανῆ αποτελέσματα, δύναται νὰ ἀνευρίσκη ἢ καὶ ἐν ἀνάγκῃ νὰ προλαμβάνη καὶ μετριάξῃ τὰ ἄπειρα αἷτια, ἅτινα, ἀλλότρια τοῦ ἰδίου ἡμῶν ὀργανισμοῦ, ἐπενεργοῦσιν ἄμέσως ἢ ἐμμέσως ἐπὶ τῆς λειτουργίας τῶν ὀργάνων, ἢ τὰ ὅποια, ἐν αὐτῷ τῷ ὀργανισμῷ ἡμῶν παραγόμενα, γεννῶσιν ἐπιφαινόμενα ἐπιβλαβῆ. Ἡ ὑγιεινὴ ὄθεν εἶναι συγχρόνως ἐπιστήμη καὶ τέχνη· ἐπιστήμη μὲν διὰ τὸ σύνολον τῶν δογμάτων καὶ κανόνων αὐτῆς, τέχνη δὲ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τούτων. Τὴν τέχνην ταύτην δύναται τις νὰ ἐφαρμόσῃ εἰς ἅπαντα τὰ κέντρα, εἰς πάσας τὰς χώρας ὡς καὶ εἰς πᾶσαν ἀτόμων συνάθροισιν· παντοῦ δὲ αὕτη ὄταν συμβαδίξῃ μετὰ τῆς ἐπιστήμης, ἐφ' ἧς ἐρεῖδεται καὶ ἐξ ἧς διαφωτίζεται, θὰ παράγῃ, ὡς εἰκὸς, αἴσια ἀποτελέσματα. Ἐκ τῶν ὀλίγων ὄθεν τούτων, ἅτινα προετάξαμεν ἐπεταὶ ὅτι ὑπάρχει στρατιωτικὴ ὑγιεινὴ, ὅπως καὶ ἀτομικὴ ὑγιεινὴ, «κλινικὴ τοῦ ὑγιῶς ἀνθρώπου», κατὰ τὴν εὐφυῆ ἐκφρασιν τοῦ Michel Levy· ἀμφότεραι δὲ εἰσὶν ὑποδιαιρέσεις τῆς δημοσίας ὑγιεινῆς, τῆς ὑγιεινῆς δηλ. τοῦ πλήθους.

Ὁ στρατὸς μέγα καὶ οὐσιῶδες ὦν τμήμα τῆς μεγάλης οἰκογενείας, ἣτις καλεῖται ἔθνος, καὶ ὑποκείμενος εἰς ἴδιον τρόπον ζωῆς, εἰς εἰδικὰς τουτέστι δράσεις, λειτουργεῖ καὶ ὑπὸ ἴδιον σύστημα ὑγιεινῆς, ἔχει δὲ ἴδιαν στατιστικὴν καὶ ἰδίους κανόνας. Μήπως ἢ καθ' ἑκάστην ἐλάττωσις τῆς ἐν τοῖς Εὐρωπαϊκοῖς στρατοῖς θνησιμότητος, καταδηλουμένη τρανῶς ἐκ τῆς παρ' αὐτοῖς στατιστικῆς, δὲν ἀποδεικνύει τὴν αὐξουσαν ὀσημέραι βελτίωσιν τῆς ὑγείας καὶ εὐημερίας τῶν στρατῶν τούτων; Ἡ θνησιμότης παρὰ τῷ Γαλλικῷ στρατῷ π.χ. κατὰ τὰ ἔτη 1822 καὶ 1823 ἀνῆρχετο εἰς 28 ἐπὶ τοῖς 1,000· εἴκοσι κατόπιν ἔτη ἦν αὕτη 24,6 ἐπὶ 1,000· κατὰ τὸ 1846 ἦν 17,6· πολλὰ δὲ κατόπιν ἔτη, ἦτοι κατὰ τὸ 1862 καὶ 1863

ἢ θνησιμότης αὐτοῦ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς Γαλλίας κατῆλθεν εἰς 9,4 ἕως 9,2 ἐπὶ τοῖς 1,000.

Μία ἀναγκαία καὶ ἀξία προσοχῆς παρὰ τῷ στρατιώτῃ συνθήκη εἶναι ἡ ἄμεσος καὶ ἀπότομος μετάβασις αὐτοῦ, κατὰ τὸ φυσικὸν καὶ ἠθικόν, ἐκ μιᾶς καταστάσεως εἰς ἑτέραν, δηλαδή ἡ ἀναπόδραστος καὶ σκληρὰ ἐνίοτε ρῆξις τῶν συνήθων αὐτῷ ἔξεων· ἡ περίστασις δὲ αὕτη, γενικὴ οὔσα καὶ ἀναμφισβήτητος, ἀρκεῖ καὶ μόνη νὰ ἀποτελέσῃ ἰδιάζουσαν ἰδιότητα ἐν τῷ στρατιωτικῷ βίῳ, μοιραίως προκαλοῦσαν εἰδικὰς περιστάσεις εἰς ἀποτελέσματα ὡς πρὸς τὴν ὑγείαν καὶ τὴν θνησιμότητα.

Πρῶτος ἄρα ὄρος τοῦ στρατιωτικοῦ σταδίου εἶναι ὁ ἐν τῷ στρατῷ βίος, ὅστις εἶναι ἀντικρὺ ἀντίθεσις τῆς τοῦ ἰδιώτου ζωῆς, καὶ δὴ τῆς ἐλευθέρως τῶν ἀγρῶν ζωῆς· δεῦτερος δὲ ὁ βίος τῶν στρατοπέδων, τῶν ἐπισταθμῶν, τοῦ πολέμου· ἀμφότεραι δὲ αἱ ἀναγκαῖαι αὗται συνθήκαι, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀντιστρατευόμεναι εἰς τὴν ὑγείαν, ἀποτελοῦσι τὰς εἰδικὰς αἰτίας τῶν νοσημάτων καὶ τῆς θνησιμότητος, ὧν αἱ κυριώτεραι εἰσὶν ἡ ἀπότομος τῶν προγενεστέρων ἔξεων ρῆξις, τὰ γυμνάσια, αἱ φρουραὶ, αἱ πορεῖαι, αἱ ἐναλλαγαὶ τῶν τῶν τόπων καὶ κλιμάτων, οἱ κόποι, αἱ ἐλλείψεις περὶ τὴν εὐρυχωρίαν καὶ τὸν ἀερισμὸν, καὶ πρὸ πάντων ἡ ἀκαθαρσία· ἔτι δὲ αἱ κακῶς καὶ ἐν ἀκαταλλήλῳ ὥρᾳ γινόμεναι στρατοπεδεύσεις, οἱ κακῆς ἐκλογῆς καταυλισμοὶ, ἡ τροφή ἣτις ἐν μὲν εἰρήνῃ εἶνε ἀνεπαρκῆς, ξηρὰ, ἀλμυρὰ πολλάκις, ἐν δὲ πολέμῳ κακῆς ποιότητος καὶ νοσηρὰ.

Τώρα ἐπιτρέψατέ μοι, κύριοι, ἐπὶ τινῶν τῶν αἰτίων τούτων νὰ ἐπιστήσω ἐπ' ὀλίγον τὴν προσοχὴν ὑμῶν πρὸς τὸ συμφέρον αὐτὸ τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς πολιτείας.

Αἱ ἔξεις. Αὗται ἀπόρροια οὔσαι τῆς ἐπιδράσεως τοῦ νευρικοῦ συστήματος, ἔμφυτοι ἢ ἐπίκτητοι, ἐνεργητικαὶ ἢ παθητικαὶ, μὴ κτώμεναι ἢ βραδέως, μετὰ προφυλάξεως πρέπει καὶ νὰ θίγωνται, διότι ἡ ἀπότομος μεταβολὴ μοιραίως ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ ἐν γένει· «ἐὰν θέλωμεν νὰ ἐλατ-

τώσωμεν τὰ θύματα τῆς νοσταλγίας κατὰ τὸ ἥμισυ, λέγει ὁ Carrière, ἄς προσπαθῆσωμεν ὅπως μέχρι τινὸς βαθμοῦ ἡ στρατιωτικὴ οἰκογένεια ἀντικαταστήσῃ τὴν ἰδιωτικὴν, ἡ δὲ μετὰ ἐπιεικείας καὶ δικαιοσύνης αὐστηρότης οὐδέποτε ἀποκλείει τὴν ἀξιοπρεπῆ, συμπαθῆ καὶ μειλίχιον συμπεριφορὰν.»

Τὰ γυμνάσια. Ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ τῆς ἐν γένει γυμναστικῆς, τῆς ἐφ' ὅλης τῆς οἰκονομίας ἐπωφελῶς ἐπενεργούσης, ἀλλὰ περὶ τῶν εἰδικῶν στρατιωτικῶν γυμνασίων καὶ τῶν ὑγιεινῶν προφυλάξεων, ἄς ταῦτα ἀπαιτοῦσιν τοιαῦτα δὲ εἰσὶν οὐκ ὀλίγα, περὶ ὧν ἐν εὐθέτῳ ὧρᾳ θέλωμεν διαλάβει. Τὰ στρατιωτικὰ γυμνάσια ἄλλως τε ἐκτὸς τῆς πρὸς στρατιωτικὴν ἐκπαίδευσιν ἀνάγκης οὐκ ὀλίγον ἐπίσης πρὸς τὴν ὑγιειάν καὶ εὐεξίαν τοῦ σώματος, ἀνάπτυξιν καὶ διεύρυνσιν τοῦ θώρακος συμβάλλουσιν, ἀλλ' οὐχ ἥττον ἢ κατὰ χρῆσιν αὐτῶν καὶ αἱ κατόπιν ἀπροφυλαξίαι καὶ ἀμέλειαι πλεῖστα ὅσα δυσάρεστα ἐπιφέρουσιν.

Πορεΐαι. — Αἱ πορεΐαι εἰσὶν ὀλιγώτερον ἐπικίνδυναι τὸν χειμῶνα ἢ τὸ θέρος, ἐπικινδυνώδεστεραι δὲ καθίστανται αἱ ἐσπευσμέναι πορεΐαι, γινόμεναι ἰδίως ἐν ὧρᾳ μεγίστης θερμότητος. Ἐκτὸς τῶν ἀμέσων ἐγκεφαλικῶν ὑπαιμιῶν καὶ τῶν ἡλιασμῶν, αἱ συνέπειαι τούτων εἶναι χαλεπαὶ ἔνεκα τῆς ὑπερμέτρου κοπώσεως, τῆς ὑπερκεντήσεως τοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ τῆς τούτου ἐξαντλήσεως· ὁ τύφος τότε, ἡ στομακάκη καὶ ἕτεραι βαρεΐαι παθήσεις εἶναι ἡ φυσικὴ συνέπεια. Ἐνταῦθα ἀνάγονται καὶ τὰ ἐπὶ τοσοῦτον πολλάκις δυσάρεστα φλυκταινώδη ἐρυθήματα τῶν ποδῶν, ὡς καὶ ἡ ταρσαλγία, ἣν ὁ Pingaud μετὰ πλείστης ἀκριβείας ἐπραγματεύθη, καὶ τὴν ὁποῖαν λίαν δυσάρεστον καὶ ὀδυνηρὰν ὁ Gosselin ἀποκαλεῖ ταρσαλγίαν τῆς ἐφήβου ἡλικίας.

Καθαριότης. — Ἡδὴ θίγομεν τὸ ζήτημα τῆς καθαριότητος τοῦ στρατιώτου, ὅπερ εἶναι ἐν ἐκ τῶν σπουδαιωτέρων τῆς στρατιωτικῆς ὑγιεινῆς μελημάτων· ἀλλ' ἡ πειθαρχία ἀτυχῶς, ἀπαιτοῦσα αὐστηρῶς τὴν καθαριότητα τῶν

ὄπλων, μικρὸν μεριμνᾷ καὶ περὶ τῆς καθαριότητος τοῦ σώματος, δυνάμεθα δὲ νὰ βεβαιώσωμεν ὅτι καὶ παρ' ἡμῖν, ὡς συμβαίνει καὶ παρ' ἄλλοις στρατοῖς, ἐπὶ δέκα ἀπλῶν στρατιωτῶν εἰσερχομένων πρὸς νοσηλείαν ἐν τοῖς νοσοκομείοις δὲν εὐρηνται ἢ τρεῖς μόνον ἢ τέσσαρες καθαροί· τῶν λοιπῶν οἱ πόδες, αἱ κνήμαι, πολλάκις οἱ μηροὶ καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα εἰσὶν ἀκάθαρτα. Ὅπως ποτ' ἂν ἦ ἡ ἀκαθαρσία παρὰ τῷ στρατιώτῃ φυσιολογικῶς δύο σπουδαῖα ἐπάγεται ἄτοπα· 1) τὴν ἀνάδοσιν δυσωδίας ἐν ταῖς αἰθούσαις καὶ συνεπῶς τὴν εἰσπνοὴν ἀέρος ἐλαττωμικοῦ, οὔτινος πάντες ἐννοοῦσι τὰ δυσάρεστα ἀποτελέσματα, καὶ 2) τὴν πλημμελῆ λειτουργίαν τοῦ δέρματος, τοσοῦτον ἀναγκαίαν πρὸς τὴν καλὴν ποιότητα τοῦ αἵματος, καὶ τὴν τακτικὴν αἱμάτωσιν· «ἡ συνεχῆς ἀμέλεια τῶν φροντίδων, ἄς ἀπαιτεῖ τὸ δέρμα κατὰ τὸν Michel-Lévy, δὲν συμβάλλει ὀλίγον πρὸς τὴν διαφθορὰν τοῦ αἵματος, τὴν βλάβην τῆς ὅλης ἰδιοσυγκρασίας, ὡς καὶ τὴν σπυγγώτητα καὶ τὴν βαρύτητα τῶν νοσημάτων». Ὅθεν ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων ἔπεται, ὅτι ἔνεκα τῆς ἀμελείας ταύτης κίνδυνος ὑφίσταται οὐχὶ μόνον διὰ τοὺς ἔχοντας ἀκάθαρτον καὶ ἡμελημένον τὸ δέρμα, ἀλλ' ἐπίσης ἀντανακλᾷ χαλεπῶς καὶ ἐπὶ τῆς ὑγιείας ἐκείνων, οἵτινες εἰσὶ μὲν καθαροί, ἀλλ' ἠναγκασμένοι νὰ διαιτῶνται ἐν μέσῳ ἀκαθάρτων συναδελφῶν, καὶ γενικώτερον ἀντανακλᾷ ἐπιβλαβῶς ἐπὶ τῆς ὑγιείας ὀλοκλήρου πολλάκις στρατιωτικοῦ σώματος· ὁ κίνδυνος δὲ εἶναι μεγαλύτερος ὅταν ἀναλογισθῇ τις τὰς ἀμέσους φυσικὰς συνεπείας ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῆς καθαριότητος ἐπὶ τῶν νέων ἰδίως κληρωτῶν, τῶν μὴ εἰθισμένων εἰς τοιοῦτον εἶδος ζωῆς· ἐπιπροστίθεται τότε ἠθικὴ τις ἐπήρεια, ἧς πολλάκις ὀλέθρια εἰσὶ καὶ αἱ συνέπειαι· ὅποσαι ἐπιδημῖαι ἐπισκῆπτουσαι εἰς τοὺς στρατιώτας, εἰς τὰ στρατόπεδα, βαθμηδὸν δὲ ἐπεκτεινόμεναι καὶ εἰς τὰς πόλεις, καὶ ὧν δὲν ἀνευρίσκεται εὐχερῶς ἡ ἀληθὴς αἰτία, δὲν ἔχουσιν ἄραγε τὴν ἀρχὴν των εἰς τὴν ἀκαθαρσίαν;

Δίαιτα τοῦ στρατιώτου. Δίαιτα εἶναι ἡ τακτικὴ καὶ μεθοδικὴ τῆς τροφῆς πρόσληψις, εἴτε ἐν ὑγιείᾳ, εἴτε ἐν νοσήμασιν· ἡ σπουδὴ δὲ αὐτῆς ἀφορᾷ εἰς τὴν ποσότητα καὶ ποιότητα τῶν τροφῶν, ὡς καὶ εἰς τὰς ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τούτων γενομένας μεταλλαγὰς· ἡ καταλληλοτέρα δίαιτα εἶναι ἡ μεμετρημένη καὶ σύμμικτος, συνισταμένη μὲν εἰς ἀνάλογον ἀνάμειξιν ζωϊκῶν καὶ φυτικῶν οὐσιῶν, ποικίλουσα δὲ κατὰ τὰς ἰδιαιτέρας περιστάσεις τοῦ κλίματος, τῆς ἡλικίας, τῆς ὥρας τοῦ ἔτους κλπ. Ὁ Morache εἰς τὸ περὶ τῆς στρατιωτικῆς ὑγιεινῆς σύγγραμμά του πραγματεύεται λεπτομερῶς κατὰ μέσον ὄρον, περὶ τοῦ ἀναγκαιοῦντος ποσοῦ τροφῆς εἰς ἕκαστον στρατιώτην ἐκ κρέατος καὶ χόρτων, ὅπως παραχθῆ ἡ ποσότης ἐκείνη τοῦ ἀζώτου, καὶ ἀνθρακος ἥτις κατὰ τὸν Payen θεωρεῖται ἡ προσήκουσα εἰς ἕκαστον ὄργανισμόν· ἵνα ἐπαρκῆ εἰς πάσας τῆς θρέψεως τὰς ἀνάγκας, ἀλλ' ἡ πρόθεσις ἡμῶν δὲν εἶναι νὰ ἐκθέσωμεν ἐνταῦθα ὅτι περὶ τῆς διαίτης τοῦ στρατιώτου εὐρηται ἐν ταῖς τῆς στρατιωτικῆς ὑγιεινῆς συγγραφαῖς, πρόκειται μόνον νὰ εἴπωμεν τὴν γνώμην ἡμῶν ἐπὶ τινων προσδοκωμένων, τὰ ὅποια κατεδείχθησαν μὲν ἴσως ἄλλοτε καὶ παρ' ἄλλων, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ὁποίων κατ' ἐλάχιστον ἐγένετο ἡ προσήκουσα ἐνέργεια· χωρὶς δὲ νὰ ἔμβω εἰς τὰς λεπτομερείας, ὅπερ δὲν θεωρῶ τῆς παρούσης ὥρας ἀντικείμενον, λέγω μόνον ὅτι τὰ ἐπιθυμητὰ ταῦτα εἶναι ἡ βελτίωσις ἐν γένει τοῦ συσσιτίου.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι παρ' ἡμῶν ἡ ὀλιγάρχεια εἶναι ἐν τῶν κυριωτέρων προσόντων, ἀλλ' οὐχ ἥττον αὐτὴ δὲν πρέπει νὰ ἐντείνηται ἐπὶ πολὺ· ἂν δὲ εἰς τὸ ἡμέτερον κλίμα ἔνεκα τῆς ἐκ τῆς παρατεταμένης θερμότητος ἐπερχομένης ἐξαντλήσεως καὶ τῆς ἐκ ταύτης παρὰ τοῖς πλεῖστοις καχαιμίας καὶ ὀλιγοαιμίας, ἡ καλὴ καὶ ἐπαρκὴς τροφή θεωρεῖται ἀναγκαιοτάτη, παρὰ τῷ στρατιώτῃ, ὑποβαλλομένῳ εἰς τοσοῦτους κόπους καὶ τοσαύτας ἠθικὰς καὶ ψυχολογικὰς δράσεις, καθίσταται ὁρος ἀπαραίτητος. Καὶ δὲν ἀγνοοῦμεν βε-

βαίως ὅτι τροφή μᾶλλον ἐπιζήτητος καὶ ποικίλη ὡς καὶ ἡ μετ' αὐτῆς χρῆσις τοῦ οἴνου θὰ συνεπάγεται ἐπαύξεισιν οὐ σμικρὰν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ κράτους, ἀλλ' ἀναντίρρητον ἀφ' ἑτέρου εἶναι ὅτι βελτιουμένης ταύτης καὶ δαφιλέστερα χορηγουμένης, οὐχὶ μόνον θέλομεν ἔχει ἄνδρας ρωμαλεωτέρους καὶ ὑγιεστερούς, στρατιώτας ἐπομένως σωματικῶς καὶ ἠθικῶς προθυμοτέρους καὶ φαιδροτέρους, ἀλλὰ καὶ ἀριθμὸν ἀσθενῶν ἐν τοῖς νοσοκομείοις μικρότερον, καὶ τὴν ἐκεῖθεν οἰκονομίαν οὐχὶ σμικρὰν.

Ἐπιδημίαι. Ἡ σειρά τοῦ λόγου ὀδηγεῖ ἡμᾶς ἤδη ὅπως ἀναφέρωμέν τινὰ καὶ περὶ τῶν ἐπιδημικῶν, αἰτινες μαστίζουσι πολλάκις τοὺς στρατοὺς ἐν ταῖς φρουραῖς καὶ ἐν ἐκστρατείαις. Καὶ ὀρισμὸν μὲν τῶν ἐπιδημιῶν νοσημάτων δὲν προτίθεμαι νὰ δώσω, οὔτε τῆς περιγραφῆς αὐτῶν νὰ ἐπιληφθῶ, περιορίζομαι δὲ μόνον νὰ εἴπω ὅτι αὐταὶ πολλάκις ἢ ἀναφαίνονται ἐξ ἐφόδου καὶ ἄνευ προφανοῦς τινος αἰτίας, ὡς οἱ περιοδικοὶ ἐλώδεις πυρετοί, οἱ τυφοειδεῖς, ἡ δυσεντερία, τὸ ἐρυσίπελας, ἡ βρογχίτις, ἡ ὀφθαλμία, ἡ δὲ ἀμέσου ἢ ἐμμέσου συγχρωτισμοῦ, ὡς ἡ εὐλογία, ἡ ἱλαρά, ἡ ὄστρακιά, ἡ τραχωματώδης ὀφθαλμία κλπ, αἱ ἐπιδημίαι δὲ αὐταὶ μαστίζουσι πλείοτερον ἐν τοῖς στρατώσιν, ἔνθα μεγάλη ἢ συγκέντρωσις, ἐν ταῖς ἐκστρατείαις καὶ ἐν στρατοπεδεύσει παρατεταμένας, ἔνθα ὑποθάλλονται ὑπὸ τῶν κόπων, τῶν στερήσεων, τῶν νοσηρῶν ἀναθυμιάσεων, καὶ λοιπῶν αἰτίων, ἅτινα ὅπωςδὴποτε νοσηρῶς ἐπενεργοῦσιν ἐπὶ τοῦ αἵματος. Διὰ ταῦτα λοιπὸν ὁ νόμος εἰς ὃν ἀγογγύστως ὁ στρατιώτης ὑπέκει, τὸ κράτος ὅπερ οὗτος προασπίζει, ὀφείλουσιν αὐτῷ προστασίαν καὶ μέριμναν ἰδιαιτέραν. πρῶτη δὲ καὶ ἡ μᾶλλον ἠθικῶς ἐπιβαλλομένη εἶναι ὅπως ὅσον οἶόν τε προσυλάξωσιν αὐτὸν ἐξ ὅλων τῶν ἐπικινδύνων ἐκείνων δράσεων, αἰτινες ἀμέσως ἢ ἐμμέσως προκαλοῦνται ἐκ τῆς δυσχεροῦς θέσεως εἰς ἣν πολλάκις περιέρχονται, τουτέστι νὰ περιβάλλωσιν αὐτὸν δι' ὅσον οἶόντε φυσικῶς καὶ ἠθικῶς καλλιτέρων συνθη-

κῶν· ἀλλὰ μήπως εἰς τὰ ζητήματα ταῦτα τῆς στρατιωτικῆς ὑγιεινῆς δὲν ὑπάγεται, ἐκτὸς τοῦ ἀτομικοῦ τοῦ στρατιώτου ἐνδιαφέροντος ὡς καὶ ὅλου ἐν γένει τοῦ στρατοῦ, τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ὁλοκλήρου τῆς πολιτείας, ἧς τὰ ὑγιεινὰ συμφέροντα στενῶς συνδέονται μετὰ τοῦ στρατοῦ; Ἡ ἀλήθεια δὲ αὕτη οὐδόλως δύναται νὰ τεθῆ ἐν ἀμφιβολίᾳ, ὅταν ἀναλογισθῆ τις, ὅτι τὸ ἄνθος τῆς νεότητος ἐνὸς ἔθνους ἀποτελεῖ τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ, ἢ κατηγορία δηλαδὴ τῶν εὐρώστων καὶ ὑγιῶν ἐκείνων νέων, ἧτις μόνη δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀντίρροπον τῶν ἀσθενῶν κράσεων καὶ νὰ συντηρῆ εἰς εὐάρεστον σημεῖον τὴν ὅλην δημοσίαν ὑγίειαν.

Καταστρέφων δὲ ἐνταῦθα τὸν λόγον, θεωρῶ ἀναγκαῖα: 1) Αὐστηρότητα ὡς πρὸς τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῆς παρά τῶν κανονισμῶν διατασσομένης πρὸς τοὺς νεοσυλέκτους συμπεριφορᾶς τῶν ἀνωτέρων των, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ προσθήκην ἐτέρων ὁδηγιῶν, ὅπως ἢ μὲν πειθαρχία δυνηθῆ νὰ ἐπιβάλληται μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον διὰ τρόπου μειλιχίου, ὁ δὲ ἐν τῷ στρατῶνι βίος ν' ἀντικαθιστᾷ ὅσον οἶόν τε τὴν ἰδιωτικὴν οἰκογένειαν, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται. 2) Ἐπειδὴ αἱ πρῶται ἀσκήσεις διὰ τὸν νεωστὶ εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ εἰσερχόμενον εἶναι τραχύ τι καὶ σκληρόν, πρὸ πάντων διὰ τὸν κληρούμενον ἐν ὥρᾳ χειμῶνος, ἢ ὑγιεινὴ ἀπαιτεῖ νὰ ἐκλέγωνται ἐπιμελέστερον αἱ πρὸς τοῦτο ὥραι· τὰ γυμνάσια νὰ διαρκῶσιν ὀλιγώτερον ὅταν τὸ ψῦχος ἰδίως εἶναι δριμύτερον, καὶ νὰ γίνωνται εἰς μέρη ὑπὴνεμα εἰ δυνατόν, οἱ δὲ στρατιῶται νὰ ἐνδύωνται θερμότερον, καὶ νὰ μὴν ἐξέρχωνται τοῦ στρατῶνος πάντῃ κενὸν ἔχοντες τὸν στόμαχον, ἀλλὰ νὰ λαμβάνωσι προηγουμένως τεμάχιον ἄρτου μετ' ὀλίγου οἴνου γενναίου· ἐν ὥρᾳ δὲ θέρους δέον ν' ἀποφεύγωσι τὰ κοινόρτῳδῳ μέρη, καὶ τὸν ἐκ τῶν παρακειμένων τελεμάτων διερχόμενον ἀέρα, νὰ μὴν ἀνοίγωσι τὸν χιτῶνα αὐτῶν κάθυγροι ὄντες καὶ νὰ λαμβάνωσι πάσας τὰς λοιπὰς ὑγιεινάς προφυλάξεις. 3) Αἱ πορεῖαι νὰ γίνωνται ἀναπαυτικαί, οὐδέ-

ποτε δὲ ἄνευ ἀνάγκης κατεσπευμένως, ἰδίως ἐν ὥρᾳ θέρους, ὅτε αὐταὶ εἰσὶ λίαν ἐπικίνδυναι. 4) Εἰς τοὺς στρατῶνας νὰ προστεθῶσιν αἴθουσαι λουτρῶν καὶ λουτῆρες, καὶ νὰ ἀναγραφῆ εἰς τὴν στρατιωτικὴν πειθαρχίαν ἢ ὑποχρέωσις τοῦ νὰ λούηται ἕκαστος στρατιώτης κατὰ δεκαπενθημερίαν, τιμωρουμένου αὐστηρῶς ἐκείνου ὅστις ἤθελε παραβῆ τὴν διάταξιν ταύτην. Εἰς τὰς περιστάσεις δὲ καθ' ἃς δύσκολον καθίσταται ν' ἀνιδρυθῶσιν ἴδιοι θάλαμοι λουτρῶν, εἰς ἕκαστον στρατῶνα δύναται νὰ ἐξευρεθῆ ὁ ἀναγκαῖος χώρος, εἰς ὃν νὰ τεθῆ μεγάλη λεκάνη, ἐνθα καθ' ὁμάδας καὶ καθ' ὠρισμένας ἡμέρας ἐκ περιτροπῆς οἱ στρατιῶται, μεριμνῶντες οἱ ἴδιοι περὶ τοῦ ὕδατος, νὰ πλύνωσι τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ λοιπὰ τοῦ σώματος μέρη· θερμὸν δὲ ὕδωρ εὐρίσκεται παρεσκευασμένον εὐκόλως καὶ ἀνεξόδως ἐκ τοῦ ἀναλισκόμενου εἰς τὰ μαγειρεῖα πυρός. 5) Νὰ βελτιωθῆ τὸ συσσίτιον τοῦ στρατιώτου διὰ τῆς χορηγίας πλειοτέρας μερίδος κρέατος, τῆ προσθήκῃ καὶ ὀλίγου καλῆς ποιότητος οἴνου, ὀλιγωτέρου μὲν τὸ θέρος, πλειοτέρου δὲ τὸν χειμῶνα, ὅτε πρὸ τῆς πρωϊνῆς ἐξόδου ἕκαστος νὰ λαμβάνῃ μικρὰν τούτου μερίδα μετ' ἄρτου ἐμβεβρεγμένου ἐν αὐτῷ. Συντελεστικώτερον δὲ ἤθελεν εἶσθαι, ἴσως καὶ οικονομικώτερον, ἐὰν ἐν ὥρᾳ χειμῶνος ἐλάμβανε πρὸ τῆς ἐξόδου ἐκ τοῦ στρατῶνος, ὡς γίνεται καὶ εἰς ἄλλων κρατῶν στρατοὺς, μικρὰν ποσότητα ἀφεψήματος καφῆ μετ' ἄρτου, ὅπερ ὑγιεινότερον καὶ θρεπτικώτερον θὰ ἦτον ἄριστον. Τὴν βελτίωσιν δὲ ταύτην τῆς τροφῆς τοῦ στρατιώτου θεωροῦμεν λυσιτελεῖ καὶ ἀναγκαίαν οὐχὶ μόνον πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ στρατιώτου καὶ ἐν γένει τοῦ στρατοῦ, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ συμφέρον, ὡς προείπομεν, τῆς χώρας, ἣν οὗτος ἐκλήθη νὰ προστασίῃ. 6) Κατὰ τῶν ἐπιδημιῶν ἀνάγκη πᾶσα νὰ διπλασιάζηται ἢ πρὸς τὴν καθαριότητα φροντίς, ἀπομακρυνομένης ἐκ τῶν κοιτῶνων πάσης ζωικῆς οὐσίας, δυναμένης νὰ περιέλθῃ εἰς ἀποσύνθεσιν· νὰ ἀερίζωνται καλῶς οἱ θάλαμοι, καὶ νὰ ἐλαττώνηται

ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τοῖς κοιτῶσι κλινῶν, νὰ πλύνωνται οἱ τοῖχοι, διαβρεχομένης πάσης ὑπόπτου ἢ ἀκαθάρτου χώρας διὰ φανικοῦ ὀξέος καὶ τῶν λοιπῶν γνωστῶν ἀπολυμαντικῶν μέσων· διὰ καταλλήλων δὲ σκεπασμάτων νὰ προφυλάσσωνται οἱ ἄνδρες ἀπὸ τοῦ ψύχους καὶ τῶν μεταλλαγῶν τῆς ἀτμοσφαίρας· νὰ περιορίζωνται τὰ γυμνάσια καὶ νὰ περιστέλλωνται αἱ ποιναί. Ἡ τροφή δέον νὰ ᾖ θρεπτικῆ, ἐλαφρῶς τονωτικῆ, τὴν δὲ πρωΐαν ὡς καὶ τὸ ἑσπέρας ἕκαστος στρατιώτης νὰ λαμβάνῃ ἐλαφρὸν ἀφέψημα καφφέ· νὰ ἀποθῆται δὲ πᾶσα σκέψις θλιβερά καὶ νὰ διατηρῆται ἀκμαῖον τὸ ἠθικὸν τοῦ στρατοῦ. Ἄλλ' ἐὰν τὸ μίασμα ἐναντίον ὄλων τῶν πρὸς ἀποτροπὴν αὐτοῦ προσπαθειῶν ἐγκατασταθῇ καὶ προκαλέσῃ ἐπιδημίαν μολυσματικὴν, τὰ ἄνω περιγραφέντα μέτρα δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι οὐχ' ἤττον καὶ πρὸς ἀπόσβησιν αὐτοῦ, ἀλλὰ ταῦτα καὶ τότε θὰ ὦσιν ἀνεπαρκῆ καὶ ἄκαρπα, ἐὰν δὲν ἐνεργῆται ἐν τάχει ἡ ἀραιώσις· πεπλανημέδὲ εἶναι ἡ γνώμη τῶν φρονούντων ὅτι ἡ ἀραιώσις αὐξάνει τὸν κύκλον τῆς ἐνεργείας τῆς ἐπιδημικῆς μολυσματικῆς νόσου διὰ τῆς ἐξαπλώσεως μικρῶν τοιούτων ἐστιῶν τοῦ μολύσματος, διότι τὸ μίασμα ἀραιούμενον, οὕτως εἰπεῖν, εἰς μέγα ποσὸν ἀέρος, ἀπόλλυσι μικρὸν κατὰ μικρὸν τὴν κακοήθειάν του, ἡ δὲ ἐνέργεια τοῦ μολύσματος ἀποσθέννυται ἐν βραχεῖ. 7) Δέον ἵνα οἱ ἀρμόδιοι χάριν τῆς δημοσίας ὑγιείας καὶ τῆς εὐημερίας τοῦ στρατιώτου λάθωσιν ὑπὸ σπουδῆν τὴν ἀνίδρυσιν νοσοκομείων καὶ στρατώνων καταλλήλων καὶ εὐαέρων κατὰ τοὺς ὑποδειχθέντας ἐπ' ἐσχάτων εἰς τὰ λοιπὰ πεπολιτισμένα κράτη κανόνας, μεριμνῶντες ἅμα ὅπως ἐνδελεχῶς καὶ διὰ πάσης θυσίας κρατύνηται ἡ μόρφωσις πεπειραμένων καὶ πρὸς νοσηλείαν ἀφωσιωμένων, ἱκανῶν, πρᾶων καὶ ἐπιτηδείων νοσοκόμων, κατὰ τὰ διδάγματα τῆς ἀνωτέρας παντὸς ἐπαίνου Miss Niechtinal, καὶ ὡς νοσοκόμους δὲν ἐννοῶ μόνον τοὺς ὠρισμένους πρὸς νοσηλείαν στρατιωτῶν, ἀλλὰ καὶ ἐν γένει τοιούτους, δυ-

ναμένους νὰ ὦσι χρήσιμοι ἐν παντὶ καιρῷ καὶ εἰς τοὺς κατ' ἰδίαν οἴκους, ὡς καὶ εἰς τὰ λοιπὰ πρὸς νοσηλεία ἀρρώστων φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα· καὶ 8) εὐχομαι ἵνα ὁ σύλλογος τῶν ἰατρῶν παντὸς ἐτέρου ἀρμοδιώτερος καὶ ὡς φέρων πᾶσαν τὴν εὐθύνην, ἀναλογιζόμενος τὴν σπουδαιότητα τῶν ὑγιεινῶν ἐν γένει ζητημάτων κατὰ τὰς ὁσημέραι προϋούσας κοινωνικὰς ἀνάγκας καὶ ἀπαιτήσεις καταγίνῃ μετ' ἐνδιαφέροντος καὶ μελετήσῃ ἀποτελεσματικῶς τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν δημοσίαν ὑγιεινὴν, ἡ δὲ πολιτεία ἐπὶ τοῦ ζωτικῆς τούτου κοινωνικοῦ ζητήματος τῆς δημοσίας ὑγιεινῆς διὰ τῶν καταλλήλων προσώπων, πεπειραμένων τουτέστιν ἰατρῶν, ἀναμορφώσῃ τοὺς παλαιούς, θεσπίσῃ δὲ νεωτέρους καὶ καταλλήλους θεσμούς κατὰ μίμησιν τῶν λοιπῶν πεπολιτισμένων κρατῶν!

Λ. ΜΗΛΙΩΤΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΘΥΣΤΕΡΟΥΝΤΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ 1876.

Τὰ καθυστερούντα ἔσοδα τῆς Ἑλληνικῆς ἐπικρατείας ἀπετέλεσαν πάντοτε μίαν τῶν κυριωτέρων πληγῶν τοῦ οἰκονομικοῦ ὀργανισμοῦ τῆς. Ὁ νόμος ΠΑΔ' τῆς 31 Μαρτίου 1881 ἐκανόνισε τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν μέχρι τοῦ 1876 καθυστερούντων τούτων καὶ ἔταξε προθεσμίαν μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1882, ὅπως ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ οἱ ὀφειλέται τοῦ δημοσίου ἐξοφλήσωσιν ἢ ἀνανεώσωσι τὸ χρέος των ἐπὶ ποινῇ ἀφ' ἐνὸς στερήσεως τῶν εὐεργετημάτων τοῦ νόμου τούτου καὶ ἀφ' ἐτέρου καταδιώξεως διὰ τὴν ἀπαίτησιν ὀλοκλήρου τοῦ χρέους των καὶ τῶν τόκων αὐτῶν. Ἐν τούτοις νεώτερος νόμος ὁ ΑΡΑ' τῆς 31 Μαρτίου 1883 παρέτεινε τὴν προθεσμίαν ταύτην μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου 1884, ὑπαγαγῶν εἰς τὴν ἐν ἀρθρῷ 2 τοῦ εἰρημένου ΠΑΔ' νόμου ἐξάλειψιν διαφόρων κατηγοριῶν χρεῶν πρὸς τὸ δημόσιον καὶ τὰ ἐξ ἐνοικιάσεων ἐπικαρπίας ἐθνικῶν κτημάτων ὀφειλόμενα πρὸς

τὸ δημόσιον. Ἡ ἀρχὴ λοιπὸν καὶ ἡ τάσις ἡ αὐτή. Ὁ νέος νόμος κανονίζει τὰ τῆς ἀνανέωσης καὶ λοιπῆς τοῦ θέματος οἰκονομίας ὡς ἔπεται:

Ἡ ἀνανέωσις ἢ εἰσπραξις τῶν μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1876 καθυστερουμένων δημοσίων ἐσόδων ὑπὸ τῶν φορολογουμένων ἢ ἄλλων ὀφειλετῶν ἐνεργεῖται ὑπὸ τῶν ταμιῶν καὶ ὑπὸ τῶν τακτικῶν ἢ ἐκτάκτων εἰσπρακτόρων. Δύνανται δὲ νὰ διορισθῶσιν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἔκτακτοι ὑπάλληλοι, ὀφείλοντες ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν καὶ εὐθύνην τῶν ἀρμοδίων ταμιῶν νὰ ἀσχοληθῶσιν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1876 καθυστερουμένων ἐσόδων, τὴν συγκεφαλαίωσιν τῶν χρεῶν ἐκάστου ὀφειλέτου ἐξ οἰασδήποτε αἰτίας καὶ τὴν σχετικὴν προπαρασκευαστικὴν ἐργασίαν πρὸς ἀνανέωσιν ἢ εἰσπραξιν αὐτῶν. Ἐπὶ τούτῳ χορηγεῖται πίστωσις δραχμῶν πενήτην χιλιάδων, καταλογιζομένη εἰς ἴδιον κεφάλαιον καὶ ἄρθρον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν τοῦ ἔτους 1883.

Τὰ ἐξ οἰασδήποτε αἰτίας χρέη τῶν ὀφειλετῶν, ἅτινα δὲν ἤθελον ἀνανεωθῆ ἢ ἐξοφληθῆ μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου 1884 συγκεφαλαιωμένα κατ' ὀφειλέτην καταγράφονται εἰς τὰ ἔσοδα τῆς χρήσεως 1876 καὶ εἰσπράττονται κατὰ τὸν νόμον περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων μετὰ τοῦ νομίμου τόκου ὑπερήμερίας, ἐφ' ὅσον κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν τόκων. Ἡ εἰσπραξις ἐνεργεῖται ὑπὸ τῶν ταμιῶν, ἢ ἐντολῇ αὐτῶν ὑπὸ τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων εἰσπρακτόρων ἐπὶ ἀποδόσει ποσοστοῦ, οὔτε κατωτέρου τῶν 2 1/2 οὔτε ἀνωτέρου τῶν 5 0/0 ἐπὶ τῶν εἰσπραττομένων.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΖΥΘΟΥ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΩΔΩΝ ΠΟΤΩΝ.

Διὰ τοῦ νόμου ΑΡΙΗ' τῆς 5 Ἀπριλίου 1883 ἐπεβλήθη

δικαίωμα καταναλώσεως ἐπὶ τοῦ ζύθου καὶ τῶν πνευματωδῶν ἐν γένει ποτῶν κατὰ τὰς ἐπομένους βάσεις:

Ἐπὶ τοῦ καθ' ὅλον τὸ κράτος καταναλισκομένου ζύθου, οἰνοπνεύματος καὶ πνευματωδῶν ἐν γένει ποτῶν, ἐγχωρίων τε καὶ ἐξωθεν εἰσαγομένων, ἐπεβλήθη δικαίωμα καταναλώσεως, ὑπαγόμενον εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐμμέσων φόρων, καὶ ἄσχετον πρὸς τὰ εἰσαγωγικὰ τέλη, τὰ εἰσπραττόμενα ἀπὸ τὰ ἐξωθεν εἰσαγόμενα τοιαῦτα εἶδη. Τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς καταναλώσεως ὀρίζεται ὡς ἑξῆς: α) ἐπὶ τοῦ ζύθου ἐν γένει εἰς λεπτά 30 κατ' ὀκάν, β) ἐπὶ παντὸς πνευματώδους ὑγροῦ εἰς δραχμὴν 4 κατ' ὀκάν τοῦ περιεχομένου ἀνύδρου οἰνοπνεύματος. Πενταμελὴς ἐπιτροπὴ, ἐξ εἰδημόνων σχηματιζομένη διὰ Β. διατάγματος, θέλει προσδιορίζει τὸ ποσὸν ἐκάστης τῶν πρώτων ὑλῶν τὸ παράγον κατὰ μέσον ὄρον μίαν ὀκάν ἀνύδρου οἰνοπνεύματος, καὶ συντάσσει ἀναλογικὸν πίνακα, ὅστις δημοσιεύεται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ χρησιμεύει ὡς βάσις εἰς ὑπολογισμὸν τοῦ πληρωτέου δικαιώματος. — Τοῦ ἐν λόγῳ δικαιώματος ἐξαιροῦνται τὰ εἰς μόνον τὴν φαρμακευτικὴν ἀποκλειστικῶς χρήσιμα πνευματώδη ὑγρά, ὅσα ὀρισθῆσονται διὰ Β. διατάγματος, τὸ οἰνόπνευμα ὅσον, παρουσία τελωνιακῆς ἢ ἄλλης ἀρμοδίας ἀρχῆς, ἀναμιχθῆ μετὰ τοῦ οἴνου κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν χάριν βελτιώσεως ἢ διατηρήσεως αὐτοῦ, καθὼς καὶ τὸ ἐκ τῆς πρώτης ἀποστάξεως τῶν στεμφύλων παραγόμενον οἰνόπνευμα, περιέχον μέχρι 36 0/0 ἀνύδρου οἰνοπνεύματος.

Τὸ κατὰ τὸ ἀνωτέρω δικαίωμα καταναλώσεως ἐπὶ τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένων, βεβαιούμενον κατὰ τὰς τελωνιακὰς διατάξεις, συνεισπράττεται μετὰ τοῦ εἰσαγωγικοῦ τέλους, καὶ ὀρίζεται ὡς ἑξῆς: α) ἐπὶ τοῦ ζύθου ἐν γένει εἰς λεπτά 30 κατ' ὀκάν, β) ἐπὶ τοῦ οἰνοπνεύματος εἰς δραχμὴν μίαν κατ' ὀκάν, γ) ἐπὶ παντὸς πνευματώδους ποτοῦ περιέχοντος μέχρις 70 0/0 ἀνύδρου οἰνοπνεύματος εἰς λε-

πτά 70 κατ' ὀκάν, δ') ἐπὶ παντός πνευματώδους ὑγροῦ περιέχοντος πλείονα τῶν 70 $\frac{0}{0}$ ἀνύδρου οἰνοπνεύματος εἰς δραχμὴν μίαν κατ' ὀκάν. Ἐπὶ λαθραίας ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγωγῆς ζύθου, οἰνοπνευμάτων καὶ παντός εἶδους πνευματωδῶν ποτῶν πρὸς τῆ κατὰ τὸν τελωνιακὸν νόμον ποινητῶν λαθρεμποριῶν ἐπιβάλλεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ τελωνιακοῦ νόμου καὶ τὸ διπλάσιον τοῦ δικαιώματος τῆς καταναλώσεως ὑπὸ τῆς τελωνιακῆς ἀρχῆς.

Ὁ ἔχων λέβητας ἢ ἄλλα μηχανήματα δι' ὧν κατασκευάζεται ὁ ζύθος, ἀποστάζονται ἐκ πάσης οὐσίας πνευματώδη ὑγρά, μεταποιοῦνται ταῦτα εἰς διάφορα ποτά, ἢ παρασκευάζονται τοιαῦτα καθ' ὅποιονδήποτε τρόπον, ἐπὶ ἐμπορία, ὀφείλει νὰ δηλώσῃ τοῦτο ἐγγράφως εἰς τὸν ἀρμόδιον οἰκονομικὸν ἔφορον, ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου περιγράφων λεπτομερῶς τὸ εἶδος τῶν ὑγρῶν ἢ ποτῶν, τὰ ὅποια ἀποστάζει ἢ συσκευάζει, τὸν τόπον ἐνθα ἐργάζεται, τὸ εἶδος καὶ τὴν δύναμιν τῆς μηχανῆς, καθὼς καὶ τὸν τρόπον καθ' ὃν ἐνεργεῖ, τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν χωρητικότητα τῶν λεβήτων καὶ ἄλλων μηχανημάτων παραγωγικῶν ἢ βοηθητικῶν, τὴν καθ' ἑκάστην παραγωγὴν ἰδίᾳ ἐκάστου τούτων καὶ τοῦ ὄλου ἐργοστασίου, τὸ χρονικὸν διάστημα καθ' ὃ συνήθως ἐργάζεται, καθὼς καὶ πᾶσαν λεπτομέρειαν τῶν μέσων καὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν μεταποιεῖ, ἀποστάζει, καὶ συσκευάζει παντός εἶδους πνευματώδη ὑγρά, ποτά ἢ ζύθον. Ὁ εἰς τὸ μέλλον ἐπιχειρήσων τοιαύτην ἐργασίαν ὀφείλει δέκα ἡμέρας πρὸ τῆς ἐνάρξεως αὐτῆς νὰ ὑποβάλλῃ τὴν ἀνωτέρω δῆλωσιν. Ὁ παραβάτης τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ ταύτῃ ὠρισμένων τιμωρεῖται διὰ προστίμου δρ. 50—500.

Ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὡς ἀνωτέρω δηλώσεως, ἐπιτροπὴ συγκεκλιμένη ἀπὸ τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, τὸν ἀρμόδιον δήμαρχον, τὸν εἰρηνοδίκην καὶ δύο εἰδήμονας, διοριζομένους ἀπὸ τὴν διοικητικὴν ἀρχήν, μεταβαίνει ἐπιτοπιῶν καί, ἀφοῦ βεβαιώσῃ τὴν ἀκρίβειαν τῆς γενομένης δηλώ-

σεως, προσδιορίζει κατὰ πλειονοψηφίαν, ἐν λεπτομερεῖ πρωτοκόλλῳ, τὴν καθ' ἑκάστον ἡμερονύκτιον παραγωγὴν ἐκάστου λέβητος ἢ ἄλλου μηχανήματος εἰς ὀκάδας τοῦ κατ' εἶδος παραγομένου προϊόντος, ἐν ἣ καταστάσει πωλεῖται τοῦτο ἀπὸ τὴν παραγωγὴν. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ περιοδικῶς ἐργαζόμενα μηχανήματα, λέβητας κλπ. ἢ εἰρημένη ἐπιτροπὴ προσδιορίζει ἐκτὸς τῶν ἄλλων τὸν συνήθη χρόνον τῆς ἐργασίας καὶ τὴν κατ' αὐτὸν παραγωγὴν εἰς ὀκάδας. Ἐν γένει κατὰ τοῦ ἀνωτέρω πρωτοκόλλου κοινοποιουμένου ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συντάξεώς του τῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον, ἐπιτρέπεται ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἔφεσις ἐνώπιον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, ἣτις δικάζεται ἀνεκκλήτως παρ' αὐτοῦ.

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πρωτοκόλλου καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἀποφάσεων τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος συντάσσει γενικὸν μητρώον καὶ κανονίζει τὸ κατὰ τὰ εἰρημένα ἀναλογοῦν δικαίωμα καταναλώσεως ἐπὶ τοῦ κατ' ἔτος ἢ ὠρισμένην περιόδον παραγομένου ζύθου, ἀποστέλλων εἰς τὸν ταμίαν τὸν φορολογικὸν κατάλογον πρὸς εἰσπραξιν, ἣτις γίνεται κατὰ μῆνα. Τὸ οὕτω καταρτισθὲν μητρώον ἰσχύει ἐνὸς ἔτους δὲν τροποποιηθῆ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ αὐτοῦ νόμου. Ἐπιτρέπεται ὅμως πάντοτε εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν νὰ διατάτῃ δι' εἰδικῶν ἐπὶ τούτῳ διοριζομένων εἰδημόνων ἀναθεώρησιν καὶ νὰ κανονίζῃ κατ' αὐτὸν τὸ πληρωτέον δικαίωμα καταναλώσεως τοῦ ζύθου.

Ἄν ὁ εἰς δικαίωμα καταναλώσεως, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ὑποκείμενος προσθέσῃ νέους λέβητας, μηχανήματα ἢ ἄλλα μέσα βελτιοῦντα ἢ αὐξάνοντα τὴν ἤδη προσδιορισθεῖσαν παραγωγικότητα, ἢ τροποποίησιν τὰ ὑπάρχοντα πρὸς τοιοῦτον ἀποτέλεσμα· ἂν ἐπιχειρήσῃ τὴν ἀπόσταξιν, κατασκευὴν ἢ συσκευασίαν ποτῶν ἄλλων παρὰ τὰ ὡς ἐξετέθη δηλωθέντα, ὀφείλει ἐντὸς πέντε ἡμερῶν καὶ πρὶν προβῆ εἰς

τὴν χρῆσιν νὰ καταστήσῃ γνωστὴν τὴν μεταβολὴν ἐγγράφως εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ὅστις μετὰ τῆς προμηθεύσεως ἐπιτροπῆς, μεταβαίνων ἐπιτοπίως, προσδιορίζει τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐπιτροπῆς, μεταβαίνων ἐπιτοπίως, προσδιορίζει τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐπιτροπῆς διὰ νέας ἐκθέσεως γραφομένης ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ πρωτοκόλλου. Καὶ κατὰ τῆς νέας ταύτης πράξεως, κοινοποιουμένης ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συντάξεώς της εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον, ἐπιτρέπεται ἔφεσις ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἐνώπιον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν ὁ μὴ συμμορφούμενος πρὸς τὰ ἐν τῇ παραγράφῳ ταύτῃ τιμωρεῖται διὰ προστίμου δρ. 50 ἕως 500.

Ὁ δὲ οἰονόηποτε λόγον θέλων νὰ καταπαύσῃ διαρκῶς ἢ προσκαίρως τὸ ἔργον του ἢ νὰ περιορίσῃ τὸ ποσὸν τῆς ὀρισθείσης αὐτῶ παραγωγῆς, δικαιούται νὰ προειδοποιήσῃ τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ὅστις ὀφείλει νὰ ἐνεργήσῃ ὅσα καὶ ἐν τῷ πρώτῳ μέρει τῆς ἀνωτέρω παραγράφου νὰ περιορίσῃ δὲ τὸ δικαίωμα συμφώνως πρὸς τὸ συνταχθησόμενον πρωτόκολλον.

Ὁ μεταβιβάζων εἰς ἄλλον τὸ ἐργοστάσιόν του, τὰς μηχανὰς καὶ τοὺς λέβητας καὶ λοιπὰ ἄλλα μέσα, ὀφείλει νὰ κοινοποιῇ τὸ περὶ τούτου ἐπίσημον ἔγγραφο πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ὅστις δυνάμει τούτου ἀναγράφει τὸν νέον ἰδιοκτήτην εἰς τὸ μητρώον.

Ζῦθος, οἰνόπνευμα καὶ ἄλλα πνευματώδη ποτὰ, ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ κατασκευαστοῦ ἐξαγόμενα εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, ἀπαλλάσσονται τοῦ δικαιώματος τῆς καταναλώσεως, ἂν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς φορτώσεως παραδοθῇ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον ἐπίσημον ἀντίγραφον τοῦ δηλωτικοῦ ἐξαγωγῆς καὶ τῆς φορτωτικῆς, θεωρημένον ἀπὸ τὴν ἀρμοδιαν λιμενικὴν ἀρχήν. Ἐπίσης ἀπαλλάσσονται νέου δικαιώματος καταναλώσεως τὰ δευτέραν ἀπόσταξιν ἢ διήθησιν ὑφιστάμενα πνευματώδη ὑγρά, ὅσα ἀποδεδειγμένως ὑπεβλήθησαν εἰς τοιοῦτο.

Οἱ ὑπαγόμενοι εἰς δικαίωμα καταναλώσεως ὀφείλουσι τὴν τελευταίαν ἡμέραν ἐκάστης τριμηνίας νὰ δηλώσωσιν εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον ἐγγράφως, α) τὸ πασὸν καὶ τὸ εἶδος τῶν πρώτων ὑλῶν, ὅσας κατ' αὐτὸν κατηνάλωσαν, καὶ τὸ ποσὸν τοῦ πνευματώδους ὑγροῦ, ὅσον ἐξ αὐτῶν παρήγαγον, β) τὸ καταναλωθὲν ποσὸν πρώτης ὕλης ὅσον τυχὸν ἐφορολογήθη δυνάμει τοῦ προκειμένου νόμου, καὶ γ) τὸ ποσὸν τοῦ πνευματώδους ὑγροῦ, ὅσον ἐξήγαγον εἰς τὸ ἐξωτερικὸν εἰς ὀκάδας καὶ περιεκτικότητα ἀνύδρου οἰνοπνεύματος. Ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δηλώσεως ταύτης καὶ τοῦ ὑπὸ τῆς πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς καταρτισθέντος ἀναλογικοῦ πίνακος, προσδιορίζει διὰ πράξεώς του τὸ ὅλον ποσὸν τῶν παραχθεισῶν ὀκάδων ἀνύδρου οἰνοπνεύματος, τὸ ἐξ αὐτοῦ ἀναλογοῦν εἰς τὰς φορολογηθείσας ἐκ τῶν χρησιμευσασῶν εἰς τὴν παραγωγὴν πρώτων ὑλῶν, τὸ ἐξαχθὲν εἰς τὴν ἀλλοδαπήν καὶ τέλος τὸ ὑποβαλλόμενον εἰς τὸ πληρωτέον δικαίωμα, διὰ τὴν εἴσπραξιν τοῦ ὁποίου ἀποστέλλει εἰς τὸν ταμίαν τὸν φορολογικὸν κατάλογον. Ὁ παραλείψας τὴν ἀνωτέρω δήλωσιν ὑποβάλλεται εἰς τὸ ἀναλογοῦν δικαίωμα ἐφ' ὅλης τῆς παραγωγῆς πνευματώδους ὑγροῦ, ἢν ἠδύναντο νὰ ἀποφέρωσι τὰ μηχανήματά του διαρκῶς ἐργαζόμενα καθ' ὅλην τὴν τριμηνίαν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς γενομένης ἐκτιμήσεως ὑπὸ τῆς πρὸς ταύτην ἐκτεθείσης ἐπιτροπῆς. Διὰ Β. διατάγματος θέλουσι προσδιορισθῆ τὰ ἀναγκαῖα μέσα, α) εἰς ἔλεγχον τῆς ποσότητος τῶν προμηθευομένων καὶ καταναλισκομένων πρώτων ὑλῶν, β) εἰς ἀπόδειξιν τῆς πληρωμῆς δικαιώματος καταναλώσεως ἐπὶ τοιούτων ὑποβαλλομένων ἐν νέου εἰς ἀπόσταξιν καὶ γ) εἰς βεβαίωσιν τῆς ποσότητος καὶ τῆς περιεκτικότητος τοῦ ἐξαγομένου πνευματώδους ὑγροῦ. Ὁ μὴ συμμορφούμενος πρὸς τὰ ἐν τῇ παραγράφῳ ταύτῃ τιμωρεῖται διὰ προστίμου δρ. 50 ἕως 500. Μετὰ τὸν ὡς ἐξετέθη προσδιορισμὸν τοῦ δικαιώματος ὁ ἀρμόδιος οἰκονομικὸς ἔφορος ἔχει τὸ δι-

καίωμα να επαληθεύση την ακρίθειαν της δηλώσεως, ἐφ' ἧς ἐστηρίχθη, δι' ὄλων τῶν νομίμων μέσων καὶ νὰ χρεώσῃ δι' ἀποφάσεώς του τὸ τυχὸν παραλειφθὲν, ὅπερ ὑποβάλλεται εἰς δικαίωμα κατὰ 20 $\frac{0}{10}$ ἀνώτερον τοῦ κανονικῶς ὀριζομένου. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐφόρου ἐπιτρέπεται ἔφεσις εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν ἐντὸς ὀκτώ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως, ἣτις δικάζεται ἀνεκκλήτως κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ΑΚΑ' νόμου τῆς 22 Ἰουνίου 1882.

Τὰ ἀνωτέρω μνημονευθέντα πρόστιμα ἐπιβάλλει ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος τῆς περιφερείας, τὰς ἀποφάσεις τοῦ ὁποίου ὡς καὶ τὰς περὶ διπλοῦ φόρου ἀποφάσεις τῆς τελωνιακῆς ἀρχῆς ἐκκαλεῖ ὁ καταδικασθεὶς ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς των, κρινομένης τελειδίκως τῆς ὑποθέσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ εἰρημένου ΑΚΑ' νόμου. Δημόσιοι καὶ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, ἀρνούμενοι ἢ ἀναβάλλοντες τὴν ἐκπλήρωσιν καθηκόντων ἐπιβαλλομένων αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ προκειμένου νόμου, τιμωροῦνται διὰ προστίμου 10—100 ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν.

Ἀπαλλάσσονται τοῦ εἰσαγωγικοῦ τέλους τὰ ἐπόμενα εἶδη, καθ' ὅσον εἰσὶν ἐπιτήδεια ἀποκλειστικῶς εἰς παραγωγὴν οἴνοπνεύματος ἢ ζύθου· α) ἡ ξηρὰ ξανθὴ καὶ μαύρη σταφίς, β) τὰ ξηρὰ σύκα, γ) τὸ ἐκθλιμμά του ζαχαροκαλάμου (μιλάσι), δ) τὰ χάρουπια (ξυλοκέρατα), ε) ὁ λυκίσκος (houblon), στ) ἡ πεφρυγμένη κριθή. Ὡσαύτως ἀπαλλάσσονται εἰσαγωγικοῦ τέλους ὁ ἀραβόσιτος καὶ ἡ κριθή, εἰσαγόμενα πρὸς ἀπόσταξιν πνευματώδους ὑγροῦ ὑπὸ ἐργοστασίων ἐχόντων τὰ πρὸς ταύτην εἰδικὰ μηχανήματα. Ὁ τρόπος τοῦ ἐλέγχου καὶ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀνωτέρω καὶ πάσης ἄλλης διατάξεως τοῦ προκειμένου νόμου θέλουσι κανονισθῆ διὰ Β. διατάγματος.

Δημόσιοι καὶ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, καλούμενοι ἐκτὸς τῆς ἑδρας των πρὸς ἐκτέλεσιν καθηκόντων ἐπιβαλλομένων αὐτοῖς

ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου, δικαιοῦνται εἰς ἀποζημίωσιν δραχμῶν τεσσάρων καθ' ἡμέραν.

Ἡ κυβέρνησις δύναται κατ' ἀπόστασιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου νὰ ἐνοικιάσῃ τὴν εἰσπραξίν τοῦ διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλομένου δικαιώματος καὶ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς ἀκριβοῦς βεβαιώσεως αὐτοῦ ἐνωτικῶς δι' ὄλον τὸ Κράτος, διὰ περίοδον μὴ ὑπερβαίνουσαν τὰ πέντε ἔτη καὶ ἐπὶ τιμήματι ὠρισμένῳ, τοῦ ὁποίου ὁ ἐλάχιστος ὅρος δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερος τῆς ἀναλογίας δρ. 1 κατ' ἔτος ἐφ' ἐκάστης ψυχῆς τοῦ κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπίσημον ἀπογραφὴν βεβαιωθέντος ἀριθμοῦ τῶν κατοίκων. Τοὺς ὅρους τῆς ἐνοικιάσεως, τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἐνοικιαστοῦ, τὸν χρόνον τῆς πληρωμῆς τοῦ ἐνοικίου καὶ πᾶσαν ἄλλην ἀναγκαίαν λεπτομέρειαν, θέλει κανονίσει Β. διάταγμα, ἐκδιδόμενον κατὰ πρότασιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, συμφώνως πρὸς τὰ ἐπὶ ὁμοίων περιστάσεων ἰσχύοντα.

Ἐν περιπτώσει ἐνοικιάσεως ἐκ τῶν ἐν ταῖς προμνησθείσαις δυσι ἐπιτροπαῖς εἰδημόνων ἕνα διαρίζει ὁ ἐνοικιαστῆς. Τοὺς δὲ προεκτεθέντας φορολογικοὺς καταλόγους, οὓς ὁ ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος ὀφείλει νὰ παραδίδῃ εἰς τὸν ταμίαν τὸ πολὺ τὴν δευτέραν ἡμέραν τοῦ ἐπομένου μηνός, παραλαμβάνει ὁ ἐνοικιαστῆς καὶ ἐκτελεῖ δυνάμει τῶν περὶ καταδίωξεως τῶν πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλετῶν νόμων, ἀφοῦ ἐξοφλήσῃ τὸ ἐνοίκιον τοῦ σχετικοῦ μηνός. Οἱ ὑπάλληλοι τοῦ ἐνοικιαστοῦ, ἐξομοιούμενοι πρὸς τοὺς τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, ἐκτελοῦσι ὅλα τὰ καθήκοντα ἐκείνων, ὡς πρὸς τὴν εἰσπραξίν, τὴν ἀνακάλυψιν καὶ βεβαίωσιν παραβάσεων τοῦ προκειμένου νόμου, πλὴν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ποινῶν, αἵτινες ἐπιβάλλονται ὑπὸ τῶν ἐν τῷ νόμῳ ὀριζομένων δημοσίων ἀρχῶν.

Ἐπὶ τέλους ἀφῆκεν ὁ νόμος εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν ἵνα κανονίσῃ τὰ τῆς ἐν γένει ἐκτελέσεως αὐτοῦ διὰ Β. διατάγματος, καὶ ἐχορήγησεν ἑκτακτον πίστωσιν 10,000 δραχμῶν διὰ τὴν κίνησιν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς προκειμένης φορολογίας.

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἐδημοσίευσε τελευταῖον τὴν κατὰ τὴν 1 Μαρτίου 1883 κατάστασιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ κατὰ ξηρὰν στρατοῦ τῆς Ἑλλάδος. Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀναβαίνει εἰς 1634, ἐξ ὧν 1 ἀντιστράτηγος, 5 ὑποστράτηγοι, 18 συνταγματάρχαι, 83 ἀντισυνταγματάρχαι, 125 ταγματάρχαι, 303 λοχαγοί, 349 ὑπολοχαγοί, 536 ἀνθυπολοχαγοί καὶ 214 ἀνθυπασπισταί. Οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι διανεμονται εἰς δώδεκα κατηγορίας κατὰ τὰ διάφορα ἤτοι στρατιωτικὰ σώματα καὶ ὑπηρεσίας, ὡς ἐξῆς:

α) Ἐν τῷ σώματι τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν συνταγματάρχαι 3, ἀντισυνταγματάρχαι 4, ταγματάρχαι 4.
 β) Ἐν τῇ χωροφυλακῇ ἀντισυνταγματάρχης 1, ταγματάρχαι 9, μοίραρχοι καὶ ἀντιμοίραρχοι 18, ὑπομοίραρχοι 32, ἀνθυπομοίραρχοι 50.
 γ) Ἐν τῷ πεζικῷ, συνταγματάρχαι 8, ἀντισυνταγματάρχαι 44, ταγματάρχαι 78, λοχαγοί 173, ὑπολοχαγοί 221, ἀνθυπολοχαγοί 314, ἀνθυπασπισταί 178.
 δ) Ἐν τῷ ἰππικῷ, ἀντισυνταγματάρχαι 5, ἐπίλαρχοι 5, ἱλαρχοὶ 10, ὑπίλαρχοι 21, ἀνθυπίλαρχοι 23, ἀνθυπασπισταί 9.
 ε) Ἐν τῷ πυροβολικῷ, συνταγματάρχαι 4, ἀντισυνταγματάρχαι 11, ταγματάρχαι 15, λοχαγοί 17, ὑπολοχαγοί 17, ἀνθυπολοχαγοί 20.
 ς) Ἐν τῷ ὑλικῷ τοῦ πυροβολικοῦ, ταγματάρχαι 2, λοχαγοί 7, ὑπολοχαγοί 13, ἀνθυπολοχαγοί 28, ἀνθυπασπισταί 2.
 ζ) Ἐν τῷ μηχανικῷ, συνταγματάρχαι 2, ἀντισυνταγματάρχαι 11, ταγματάρχαι 22, λοχαγοί 20, ἀνθυπολοχαγοί 9.
 η) Ἐν τῷ ὑγειονομικῷ κλάδῳ, ἀρχίατροι 5, ἐπίατροι 10, ἰατροὶ 24, ὑπίατροι 18, ἀνθυπίατροι 42, δόκιμοι 18.
 θ) Ἐν τῷ κτηνιατρικῷ κλάδῳ ἐπικτηνίασος 1, κτανίατρος 1, ὑποκτηνίατρος 1, δόκιμος 1.
 ι) Ἐν τῷ φαρμακευτικῷ κλάδῳ, ἐπιφαρμακοποιοὶς 1, φαρμακοποιοὶ 7, ὑποφαρμακοποιοὶ 5, ἀνθυποφαρμακοποιοὶ 15, δόκιμοι φαρμακοποιοὶ 5.
 ια) Ἐν τῷ οἰκονομικῷ κλάδῳ, ἀνώτερος ἐπιμελητῆς 1, ἐπιμεληταί 3 ὑπεπιμεληταί 12, λοχαγοί 26, ὑπολοχαγοί 23, ἀνθυπολοχαγοί 32, ἀνθυπασπιστῆς 1.
 ιβ) Ἐν τῷ μουσικῷ κλάδῳ ἐπιθεωρητῆς μουσικῶν 1, ἀρχιμουσικοὶ 12.
